REPUBLIKA

ROK I. | ŁÓDŹ, NIEDZIELA, 29 KWIETNIA 1923 r. | NUMER POJEDYNCZY MK. 500. | № 110.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49. TELEFON 22-14. | WYDANIE PORANNE. | GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU. RĘKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ.

Rozłam w „Piaście“ i „Chjenie“.

Tajne konszachty endeków z faszystami włoskiemi. -- Targ o teki. -- Ziemianie poznańscy chcą połączyć się w stronnictwo konserwatywne.

Tel. wł. Warszawa, 28. kwietnia.- Sprawa utworzenia nowej wikszości została na razie odłożona. Wczoraj w południe klub parlametarny Chrześcijańskiej Demokracji ukończył rozpoczęte obrady nad kwestją utworzenia większości polskiej w ciałach ustawodawczych. Powziął on jednomyślnie następującą uchwałę:

„Klub Demokracji Chrześcijańskiej, przyjąwszy do wiadomości sprawozdanie prezydjum o rokowaniach w sprawie utworzenia stałej polskiej i chrześcijańskiej większości sejmowej i uznając konieczność oparcia rządu na stałych podstawach parlamentarnych i konstytucyjnych, upoważnia prezydjum do dalszych pertraktacji i przystąpienia do zespołu większości“.

Trudności polityczne wikłają się coraz bardziej ze względu na widoczny już rozłam w „Piaście“. W stronnictwie tym tworzy się nowa myśl, aby zaniechać obalenia gabinetu i zadowolnić się tylko rekonstrukcją rządu gen. Sikorskiego.

J. U.

Tel. wł. — LWÓW, 28 kwietnia. — „Kurjer Lwowski“ reprezentujący lewicę „Piasta“ i prowadzący otwartą a usilną walkę z Witosem, podaje z Warszawy z otoczenia posła Dąbskiego szereg ciekawych informacji, charakteryzujących zarówno moment przeżywany, jak i nastroje lewicy piastowskiej:

„Ujawniło się wyraźnie — pisze „Kurjer Lwowski“, iż w części politycznej paktu ze strony prawicy „Piasta“ robione są tak duże koncesje na rzecz Chjeny, że grożą one wprost jakoby faszystowskim zamachem. Mówią nawet w kołach parlamentarnych, że wyjazd St. Kozickiego (ZLN.) do Włoch jest w ścisłym związku z organizującym się w Polsce ruchem faszystowskim. Kozicki jest emisarjuszem Chjeny dla zniesienia się i nawiązania kontaktu z faszystami włoskimi. Wszystkie te pogłoski mające zresztą bardzo realny grunt, wpływają bardzo otrzeźwiająco na te demokratyczne elementy ludowe, które przez prawicę „Piasta“ są wciągane w związek z Chjeną.

Oczywiście trudno przewidzieć, jaki obrót weźmie cała ta sprawa, jednakże powodzenia temu nienaturalnemu związkowi wróżyć nie można, tembardziej, że rozpoczęły się już targi o teki i wystąpiły ambicje osobiste na tem tle. I tak Witos chciałby wprowadzić pos. Bryla do gabinetu, na co prawica nie chce się zgodzić. Pozatem reflektuje on na pięć tek dla siebie, co prawica uważa za zbyt wygórowane żądanie. ZLN. upiera się przy tece spr. zagr., wojsk. i rolnictwa i ma ochotę również na koleje, co znowu nie podoba się niektórym klubom prawicowym. Ch. D. czuje się pokrzywdzoną, albowiem najbardziej wpływowe teki chciałyby rozebrać między siebie kluby ZLN. i „Piast“.

G.

Tel. wł. — POZNAŃ, 28 kwietnia — Niezależnie od warszawskiego zjazdu ziemian, który obradował nad bieżącemi kwestjami politycznemi. odbywają się tu narady ziemiaństwa z kierującemi politykami b. zaboru pruskiego. W zainteresowanych sferach prowadzi się usilną agitacje przeciw paktom z „Piastem“, przyczym ziemianie grożą zupełnie niedwuznacznie wycofaniem swych posłów z „Chjeny“ i zaniechaniem subsydjów, udzielonych związkowi ludowo-narodowemu i jego prasie. Decydują się oni nawet w ostatecznym wypadku na całkowite oderwanie się od endecji i utworzenie nowej partji pod nazwą: „Stronnictwo konserwatywne“, którego zadaniem byłaby walka z demagogią endecką i radykalizmem chłopskim. Organami stronnictwa tego miałby być „Dziennik Poznański“ i szereg wydawnictw prowincjonalnych.

L. B.

Powołanie i zwalnianie roczników wojskowych.

Rocznik 1902 zostanie pobrany w czerwcu.

Tel. wł. — WARSZAWA, 28 kwietnia W min spraw wojskowych zapadła decyzja uskutecznienia normalnego poboru rocznika 1902 w miesiacu kwietniu.

Wcielenie do oddziałów nastąpi po upływie kilku tygodni od dnia ukończenia przeglądu przez komisje poborowe.

Przeszkolenie mężczyz urodzonych w roku 1895, wyznaczone początkowo na rok bieżący zostanie — według wszelkiego prawdopodobieństwa — przesunięte ze względu na równoczesny pobór do wojska rocznika 1902 — na termin późniejszy, od tej pory jeszcze bliżej nieokreślony.

Co się tyczy rocznika 1896, powołanego już na ćwiczenia, to, jak dowiaduje się „Kurjer Informacyjny“, to przeszkolenie tego rocznika potrwa zapewne zamiast ośmiu, tylko sześć tygodni, a może i krócej.

W poniedziałek, d. 30 kwietnia zostanie zwolniony rocznik 1896. W ministerstwie spraw wojskowych oświadczono, iż wszystkie oddziały wojskowe otrzymały [illegible] przeprowadzenia [illegible] według [illegible] pod względem wojskowym, jak i [illegible] rezerwistów.

SPRAWY POLITYKI POLSKIEJ.

MINISTERSTWO GOSPODARKI NARODOWEJ.

A W. — WARSZAWA, 28 kwietnia — Jak donosi „Przegląd Wieczorny“, w kołach senackich i sejmowych omawiany jest od pewnego czasu projekt połączenia 3-ch istniejących ministerstw: kolei, pocz i robót publicznych w jedno ministerstwo gospodarki narodowej.

Ministerstwo to miałoby jednego odpowiedzialnego ministra i trzech fachowych dyrektorów administracyjnych.

KANCLERZ SEIPEL W WARSZAWIE.

WIEDEŃ, 28 kwietnia — „Neues Wiener Journal“ donosi, że toczą się rokowania w sprawie podróży kanclerza austrjackiego dr. Seipla do Warszawy. Według wszelkiego prawdopodobieństwa wyjedzie kanclerz Seipel do Warszawy w ciągu przyszłego tygodnia.

MARSZAŁEK TRĄMPCZYŃSKI O GDAŃSKU.

A.W — POZNAŃ, 28 kwietnia. — Marszałek Trąmpczyński ogłasza w „Kurjerze Poznańskim“ wywiad w sprawie stosunków polsko-gdańskich, oświadczając, że nadszedł czas, kiedy opinja i rząd polski nie może dłużej tolerować antypolskiej polityki Gdańska. Polska będzie żądać swej własnej policji w porcie gdańskim, oraz, aby urzędnicy celni byli urzędnikami Polski, a nie Gdańska.

ZJAZD LEKARZY POLSKICH.

A.W. — POZNAŃ, 28 kwietnia: — W Poznaniu rozpoczęły się dzisiaj obrady czwartego zjazdu lekarzy polskich. Przybyło około 250 delegatów. Wysłano telegram powitalny do prezydenta Rzeczypospolitej.

DZIENNIKARZE POLSCY WE WŁOSZECH.

PAT. — GENUA, 28-go kwietnia. — Przed opuszczeniem Genui dziennikarze polscy udali się na grób Mazziniego do Campo Santo. Następnie złożyli wizytę w syndykacie dziennikarzy włoskich, gdzie był również obecny prefekt Genui.

PAT. — MEDJOLAN, 28 kwietnia. — Dzisiaj dziennikarze polscy zwiedzili międzynarodową wystawę medjolańską, następnie odbyło się na cześć dziennikarzy polskich śniadanie, w czasie którego przemawiał senator Mava, prezydent komitetu wystawy. Odpowiadali senator Koskowski i Kociemski. W imieniu dziennikarzy lombardzkich przemawiał Forrigi. Po śniadaniu pojechali dziennikarze polscy do Bergamo w celu złożenia wieńca u stóp pomnika Franciszka Nullo.

PAT. — MEDJOLAN, 28 kwietnia. — Dziś wieczorem odbył się bankiet wydany przez prasę lombardzką na cześć dziennikarzy polskich. Pierwszy przemawiał deputowany Janni, który zaznaczył, że 75 lat minęło od tej chwili, gdy do Medjolanu przybył Mickiewicz ze swoim legjonem, ażeby walczyć o zjednoczenie Włoch. Mickiewicz wygłosił podówczas do ludu medjolańskiego mowę, zagrzewając do walki o wolność Włoch. Od tej mowy zaczęło się bliższe zaznajomienie się Mazziniego z Mickiewiczem i odtąd obaj wielcy patrjoci połączyli swe usiłowania o wspólne ideały. To braterstwo broni powinno trwać nadal. Następnie odpowiadał red. Rosner i radca poselstwa Mikulski, senator Jabłonowski, a wreszcie pos. Zamorski, który wzniósł toast na cześć Mussoliniego.

PAT. — MEDJOLAN, 28 kwietnia — Dziennikarze polscy zwiedzili dziś po południu zakłady metalurgiczne tow. „Broda“, w towarzystwie delegatów włoskich dziennikarzy.

NOTA ANGIELSKA DO ROSJI.

PAT. — LONDYN, 28 kwietnia. — „Daily News“ donosi, że rząd angielski wystosował do rządu sowietów notę, domagającą się energicznie szybkiej odpowiedzi w sprawie ostatnich wykroczeń wobec obywateli angielskich.

Sytuacja wewnętrzna w Niemczech.

DEFICYT NIEMIECKI.

AW. — BERLIN, 28 kwietnia — Budżet (z 1923 r. wykazuje deficyt, sięgający 9 biljonów, pomimo, że z podatku dochodowego przyniosły 450 miljardów, a z węglowego 2 i trzy czwarte biljona. Budżet wewnętrzny wykazuje 8 biljonów wydatków, wobec 360 miljardów wpływów.

KWESTJA MIESZKANIOWA W NIEMCZECH.

AW. — BERLIN, 28 kwietnia — W komisji mieszkaniowej magistratu berlińskiego, która odbyła swe posiedzenie przy udziale przedstawicieli właścicieli domów i lokatorów doszło do burzliwych scen, podczas obrad nad wysokością czynszu mieszkaniowego za miesiąc maj.

Przedstawiciele socjalistyczni i delegaci lokatorów opuścili salę; podczas ich nieobecności komisja większością głosów postanowiła zwiększyć czynsz za miesiąc maj od 2 do 3 razy.

Istnieją przypuszczenia, że uchwała komisji zostanie uchylona na ogólnym zebraniu rady miejskiej.

KOLEJARZE NA TERENIE OKUPOWANYM.

PAT. — EBERFELD, 28 kwietnia. — Na odbytem tu zebraniu prezes syndykatu kolejarzy oświadczył, że sytuacja, w jakiej znajdują się kolejarze na terenie okupowanym, nie da się dłużej utrzymać. Mówca domagał się przedstawienia Francji odnośnych niemieckich propozycji.

OGRANICZENIE TRANSAKCJI WALUTOWYCH.

AW. — BERLIN, 28 kwietnia — W ciągu najbliższych dni oczekiwane jest rozporządzenie tranzakcji w walucie obcej.

Rozporządzenie będzie zawierać następujące zasadnicze postanowienia. 1) Obostrzenie nakazu zgłaszania posiadanych zapasów walut obcych. 2) Rejestracja przekazów zagranicznych. 3) Potwierdzenie zakazu, zabraniającego udzielanie kredytów na przekazy w walutach obcych i obostrzenie kar za przekroczenie odnośnych rozporządzeń.

ŁAMANIE OPORU NIEMIEC.

PARYŻ, 28 kwietnia — Rząd francuski polecił swym przedstawicielom w mocarstwach sprzymierzonych, aby u odnośnych rządów złożyli oficjalne zawiadomienia, że rząd francuski dopóty nie przyjmie, ani też nie weźmie pod uwagę żadnej oferty propozycyjnej ze strony Niemiec, dopóki trwać będzie bierny opór w zagłębiu Ruhry. W związku z powyższem przedstawicielom prasy na Quai d'Orsay oświadczono, że decyzja rządu francuskiego spowodowana została faktem takiego spotęgowania akcji sabotażu, że można już mówić o otwartym stanie wojny w Ruhrze. Ponadto komunikują oficjalnie, że rząd francuski nie uważa za wskazane powiadomić rząd niemiecki o powyższym kroku dyplomatycznym. „Temps“ donosi z Duseldorfu, że władze okupacyjne otrzymały wiadomości o przybyciu do Muensteru grupy 290 urzędników policyjnych wysłanych potajemnie z Berlina w celu zastąpienia rozwiązanej „Schutzpolizei“. Policjanci byli zaopatrzeni w tajne instrukcje pozostające w związku z taktyką oporu i sabotażu. W dniu 24-go kwietnia udało się aresztować kilku z nich w strefie okupacyjnej belgijskiej. Aresztowani zeznali, że byli zmuszeni do wyjazdu pod grozą, utraty służby. Każdy z wysłanych otrzymał fałszywe papiery legitymacyjne.

PARYŻ, 28 kwietnia — Międzyaljancka komisja naderńska na posiedzeniu odbytem w dniu wczorajszym uchwaliła wprowadzenie ścisłej kontroli paszportowej pomiędzy Niemcami i terytorjum okupowanem. Do terytorjum okupowanego będą wpuszczane tylko osoby zaopatrzone w paszporty wystawiane przez okupacyjne władze międzyaljanckie. Prasa francuska donosi, że przedstawiciel Anglji głosował za powyższym wnioskiem.

Niemiecki plan spłaty odszkodowań.

Głosy prasy włoskiej. -- Stanowisko angielskie. -- Mała interpelacja w parlamencie w sprawie niemieckich organizacji wojskowych. -- Tajemnicza nota francuska.

PAT. — WIEDEŃ, 28 kwietnia. — „Neue Freue Presse“ donosi z Brukseli: Berliński korespondent „La Nation Belge“ dowiaduje się, iż niemieckie propozycje w sprawie odszkodowań mają być oparte na następujących zasadach: Niemcy zaproponują zapłatę 35 miljardów mk. w złocie, przytem ta kwota nie byłaby wpłacona od razu, ale stopniowo w okresie pierwszych lat. Niemcy wpłaciłyby 15 miljardów mk. w złocie, z czego 5 w naturze. 10 miljardów byłoby pokryte drogą międzynarodowej pożyczki z tem, że o ileby ta pożyczka przyniosła mniejszą sumę, to tylko ta suma byłaby użyta na zapłatę. Równocześnie z ogólnej sumy reparacyjnej Niemcy zamierzają odliczyć kwotę, potrzebną na oprocentowanie międzynarodowej pożyczki. Świadczenia rzeczowe mają być wykonane na podstawie prywatnej umowy między niemieckimi producentami a zainteresowanymi sojusznikami, przyczem rząd niemiecki miałby objąć gwarancję na tę umowę. Po 5 latach pozostałoby do zapłaty 20 miljardów. Ta suma byłaby wpłacona w dwuch ratach po 10 miljardów. Jako gwarancję przyznają Niemcy koleje państwowe, których zarząd byłby przekształcony na towarzystwo, przyczem [illegible] procent kapitałów pozostałoby w rękach Rzeszy, a 49 procent w rękach prywatnych osób z Niemiec i cudzoziemców. Niem[illegible]y byłyby gotowe przeznaczyć tytułem da[illegible] gwarancji dochody z monopoli i podatków.

NOWY PLAN REPARACYJNY.

AW. — BERLIN, 28 kwietnia — Kanclerz przedstwił dzisiaj przywódcom stronnictw nowy plan reparacyjny, a we wtorek wystosuje notę do koalicji.

KONFERENCJE MIĘDZYNARODOWEJ FINANSJERY.

AW. — BERLIN, 28 kwietnia Donoszą z Waszyngtonu, że sekretarz Mellon odbędzie konferencję z wybitnymi przedstawicielami międzynarodowej finansjery.

FRANCJA — ANGLJA — WŁOCHY.

Tel. wł. — RZYM, 28 kwietnia — Korespondent londyński „Giornale di Roma“ pisze, iż Francja starała się przekonać urzędowe sfery angielskie, że wyciągnięcie na wierzch spraw konfliktu w zagłębiu Ruhry, nie jest na miejscu, podczas trwania rokowań o pokój z Turcją Ostatniej konferencji, jaką odbył ambasador włoski w Londynie z Curzonem przypisuje duże znaczenie.

„Nuowo Paese“ pisze, że zwycięstwo inicjatywy angielskiej nie jest zależne od stanowiska Włoch. Stanowisko jakie Włochy zajmą, w dużej mierze zależne jest natomiast od tego, jak Anglja zapatrywać się będzie na kwestję regulacji długów sojuszniczych.

„Stampa“ oświadcza, że gdyby Niemcy zaofiarowały 40 miljardów, byłoby to przez Anglję dobrze widziane i poleciłaby ona komisji reperacyjnej przyjęcie tej oferty. Nie ma jednak pewności czy komisja reperacyjna jej nie odrzuci.

W komisji reperacyjnej zapewnie by sie utworzył taki stan, że po jednej stronie byliby Francja i Belgja a po drugiej Anglja, Japonja i możebne nawet Włochy.

W Anglji są zdania, że zaofiarowanie przez Niemcy wyżej wym. sumy powinna przez umiarkowanych francuzów być przyjęta, jako podstawa do dyskusji.

Przy obecnej sytuacji, miałaby tylko wartość wymienienie przez Niemcy ścisłej sumy, jaką mogą zapłacić. W. S.

NOTA FRANCUSKA DO NIEMIEC.

Tel. wł. — PARYŻ, 28 kwietnia. — W sprawie noty o policji niemieckiej (Schupo), o której pisze się w prasie paryskiej, na Quai d'Orsay oświadczają, że wspomniana przez Poincarego nota podczas przemówienia niedzielnego, której treść dnia 18 bieżącego miesiąca była zatwierdzona przez radę ambasadorów, istotnie w dniu 20 bieżącego mies. doręczona została tutejszej ambasadzie niemieckiej. Nota ma zawierać tylko sprawę policji niemieckiej. Jednak o jej treści nic do tej pory nie można było się dowiedzieć. Generał Nollet w sprawozdaniu przesłanem do rady ambasadorów twierdzi, że działalność komisji kontrolnej w Niemczech jest obecnie bardzo utrudniona. J. A.

ANGLJA A NIEMIECKIE ORGANIZACJE WOJSKOWE.

Tel. wł. — LONDYN, 28 kwietnia — W izbie gmin członek Labour Party Wedgwood Benn zapytał prezydenta ministrów, czy rząd angielski zawierał jakieś umowy ze swymi sprzymierzonymi w sprawie niedopuszczenia do organizowania się niemieckich oddzałów wojskowych, pod postacią policji. Przedsawiciel rządu Guines potwierdził. Wodgwood zarzucał wtedy rządowi, że oświadczył w swoim czasie, iż jest zadowolony z wykonywania przez Niemcy postanowień traktatu o rozbrojeniu, a teraz wbrew dawnemu swemu zdaniu bierze udział w przesyłaniu nowych żądań do Niemiec.

Przedstawiciel rządu odpowiedział, że widocznie warunki się zmieniły i takie okoliczności na które należało niemcom zwrócić uwagę zresztą, sprawą tą zajmuje się rada ambasadorów i dlatego rząd nie może udzielić żądanych informacji E. S.

KONFERENCJA PREZYDENTÓW RZESZY.

PAT. — BERLIN, 28 kwietnia. — W związku z obradami gabinetu Rzeszy nad niemieckiemi propozycjami w sprawie odszkodowań kanclerz zaprosił wszystkich prezydentów państw związkowych na konferencjęw poniedziałek. Jutro, t. j. w niedzielę, odbędzie się konferencja kanclerza z przywódcami partji politycznej.

PROCES DYREKTORÓW KRUPPA.

Tel. wł. — BERLIN, 28 kwietnia. — Proces Kruppa ma się odbyć, nie jak podawano początkowo, dnia 2 maja, lecz prawdopodobnie o kilka dni później. W czwartek zostali osadzeni w więzieniu wojskowym w Costrois dyrektor generalny kopalń „Minister Achenbach“ oraz burmistrz Strahbusch z Limbeck za sabotaż uprawiany względem władz okupacyjnych. H. Z.

[illegible]lityka Krassina.

Obalają ją, jako ugodową radykalni przywódcy bolszewiccy.

A. W. — MOSKWA, 28 kwietnia. — Rezultatem zjazdu partji komunistycznych jest zaostrzenie stosunków między Krassinem a Trockim na tle poglądów na NEP.

Podczas zjazdu doszło do ostrej wymiany zdań między Krassinem a Trockim, w których Krassin ocenił program Trockiego jako ograniczony pogląd na życie. Trocki odpowiedział, że rząd sowietów musi utrzymać system denacjonalizacji przedsiębiorstw przemysłowych.

SOWIETY UTRUDNIAJĄ HANDEL.

MOSKWA, 28 kwietnia. — Na mocy ostatniego rozporządzenia władz sowieckich wszystkie istniejące dotychczas w Rosji handlowe przedsiębiorstwa zagraniczne mają ponownie poddać się rejestracji. Komisarjat handlowy udzielać ma im w ciągu bieżącego miesiąca nowych pozwoleń na dalszą działalność. Instytucje, które pozwoleń nie otrzymają, muszą natychmiast przystąpić do likwidacji.

Charakterystyczne jest, że w skład tej „handlowej“ komisji wchodzi 3 członków czerezwyczajki.

DZIEŃ 1 MAJA W ROSJI.

AW. — MOSKWA, 28 kwietnia — Rada obrony i pracy wyasygnowała znaczne ilości białej mąki mięsa i tłuszczu na poprawę strawy dla „czerwonoarmiejców“ i marynarzy w dniu 1 maja.

ROZWÓJ REWOLUCJI FASZYSTOWSKIEJ.

AW. — RZYM, 28 kwietnia — Faszystowska prasa włoska, omawiając obecną sytuację, przewiduje dalszy rozwój rewolucji faszystów. Dzienniki twierdzą, że usunięcie „Popolarów“ z obecnego rządu jest pierwszym tego objawem.

OSTRE METODY POSTRACHU.

RZYM, 28 kwietnia. — „Popolo d'Italia“ donosi, że w związku z zerwaniem pomiędzy faszyzmem i partją katolicką skonstatowano wykroczenia przeciwko dyscyplinie u całego szeregu odpowiedzialnych przywódców faszystowskich na prowincji. Organ Mussoliniego zapowiada, że wypadki te zmuszą rząd do zastosowania jaknajostrzejszej metody postrachu. Dzisiejsza prasa włoska donosi o postanowieniu rozwiązania parlamentu i ostatecznego zlikwidowania ustroju parlamentarnego w ciągu listopada b. r. Ponadto obok istniejącej już milicji narodowego bezpieczeństwa zorganizowaną zostanie faszystowska milicja marynarki.

ROLA WOROWSKIEGO W LOZANNIE.

PAT. — LOZANNA, 28 kwietnia — Worowskij wystosował pismo do sekretarjatu konferencji, w którem wyraził życzenie, aby go traktowano jako delegata rządu sowieckiego. Sekretarjat zawiadomił Worowskiego, iż nie może mu udzielić odpowiedzi, zanim Worowskij ne odpowie na pismo sekretarjatu z 12 kwietnia w którem przewidziane było automatyczne dopuszczenie Rosji do udziału w obradach pod warunkiem, że zgodzi się ona podpisać konwencję w sprawie cieśnin.

W odezwie „Do ludzi kochających dzieci“ Zarząd **DOMU SIEROT, Północna 38** podkreślił, że obecna drożyzna odbija się b. smutnie na stanie materjalnym instytucji, w której wychowuje się 150 sierot, i aby umożliwić nietylko dalszy rozwój, lecz wprost byt Domu Sierot Zarząd postanowił zwrócić się do ludzi o dobrem sercu, a żyjących w dostatku, do ludzi czułych na niedolę sierocą, by wzięli na siebie obowiązek utrzymywania jednego bodaj dziecka z Domu Sierot, Północna 38 i stali się w ten sposób opiekunami jednej z tych biednych istot.

Że apel ten znalazł sympatyczny oddźwięk u naszego społeczeństwa, najlepszym dowodem jest, że spory zastęp sierot znalazł swych opiekunów.

Pierwszą taką listę podajemy:

1) Komitet Opieki nad Sierotami,
2) p. Ch. Lipnowska,
3) „ M. Endwejs,
4) „ S. Budzyner,
5) „ Bujaner,
6) „ Winterowie,
7) „ Leszczyński,
8) „ E. Dykman,
9) „ F. Landau,
10) „ Zylberblat, Grossbart, Kleinjud i Ska.
11) „ Oskarowa Konowa,
12) „ B. Lichtenstein,
13) „ Adolf Goldberg,
14) „ Itelson,
15) „ N. Margulies,
16) Dom Handl. B-cia I. N. Oppenheim,
17) p. G. Najda,
18) „ Ad. Weiss,
19) „ Jelin i Rudomin,
20) „ Ludwikowie Hirszberg,
21) „ B. Friedman,
22) „ Adw. Lewy,
23) „ Prywin i Finkiel,
24) „ A. Majnster,
25) „ G. B. Drabkin,
26) „ Jan i Ida Teeman,
27) „ Henryk Barciński,
28) „ Miecz. Kernbaum,
29) „ Józef Pinkus,
30) „ W. Bekerman.

Wkrótce podamy następną listę i jesteśmy pewni, że każda ze 150 sierot będzie miała swego opiekuna.

531—1 **ZARZĄD.**

Człowiek, za którym szaleją wszystkie kobiety świata.

—o—

Jest nim rosjanin Gajdarow. Jest jednym z najpiękniejszych mężczyzn świata. Ostatnio wszedł w modę i ze swej strony decyduje o modzie męskiej. Był artystą teatru Stanisławskiego w Moskwie, ale od czterech lat zdradził scenę dla ekranu.

Jego ostatnia kreacja w „Hrabinie Paryża" rzuciła mu pod nogi najpiękniejsze kobiety świata. Poszły w kąt wszystkie bożyszcza serc niewieścich — Gajdarow zaćmił wszystkich i wszystko.

W przyszłym tygodniu ujrzą go łodzianie w jednej z głównych ról monumentalnego filmu współczesnego „Hrabina Paryża".

—o—

„CASINO".

„Potęga pokusy" z Lili Dagover.

Najtrudniejsze do realizacji kinematograficznej są t. z. filmy psychologiczne. Wystarczy kilka niezręcznych ruchów, aby popsuć kulminacyjną scenę i przez to zatrzeć efekt obrazu. Wszak od wzniosłości do śmieszności ..il n'ya qu'un pas.

To też film psychologiczny musi być specjalnie dobrze grany, posiadać nieprzeciętną wystawę, aby wywrzeć należyte wrażenie.

Tym wymogom odpowiada „Potęga pokusy", obraz wyświetlany obecnie w „Casinie".

Ruletka... chemin de fer... przecudowne pejzaże górskie... wdarcie się nocą do sypialni tancerki... pełne momentów dramatycznych sceny w sądzie, a w finale oszałamiająca, wściekła, szatańska reduta — oto poszczególne momenty tego pełnego niezwykłych scen filmu.

Urocza Lili Dagover kreuje główną rolę. Wystawa wnętrz pełna smaku estetycznego. Pejzaże śliczne. Maskarada w ostatnim akcie jedna z najwspanialszych, jakie kiedykolwiek widzieliśmy na ekranie.

Wczorajsze niebywałe przepełnienie w „Casinie" jest najlepszym dowodem tego, iż jednak dobry film przyciąga publiczność, pomimo ciężkich czasów.

JUBILEUSZ SZKOŁY HANDLOWEJ.

Onegdaj w auli Szkoły Handlowej Kupiectwa Łódzkiego odbyło się posiedzenie plenarne sekcji maturzystów komitetu jubileuszowego tej uczelni, na którym prezydjum komitetu zdało sprawozdanie z dotychczasowych prac swoich, a w szczególności zreferowano sprawę kosztorysu ufundowania tablicy pamiątkowej. Kosztorys ten zatwierdzono.

Prefekt uczelni, ks. prał. Sienicki, podał do wiadomości zebranych, że rada pedagogiczna szkoły opracowuje historję powstania i rozwoju Uizelni aż do wydawnictwa jubileuszowego.

W wydawnictwie tem znajdą się szczegółowe dane, tyczące się wszystkich maturzystów, ich dalszych studjów i karjery życiowej.

Komitet postanowił prosić za pośrednictwem prasy — wszystkich maturzystów — głównie zamiejscowych — o śpieszne nadesłanie adresów swoich i kolegów im znanych, dla umożliwienia szybkiego rozsyłania im odezw, ankiety i deklaracji.

Postanowiono w końcu, iż w Zjeździe i uroczystościach jubileuszowych mogą również uczestniczyć ci wychowańcy szkoły handlowej łódzkiej którzy nie uzyskali matury, lecz posiadają świadectwa z ukończenia siódmej wzgl. ósmej klasy, oraz — wyjątkowo — ci koledzy którzy z przyczyn ważnych i od nich niezależnych, studja przerwać musieli.

W końcu podano do wiadomości, że dalsze perjodyczne posiedzenia komitetu będą zwoływane w miarę posiadanego materjału dla obrad.

—o—

WIELKA KRADZIEŻ W ŚRÓDMIEŚCIU.

W domu nr. 3 przy ul. Ogrodowej znajduje się skład manufaktury Benocha Neumarka, posiadający 2 wejścia: z ulicy i z podwórza.

W sobotę nad ranem o godz. 7 i pół właściciel sklepu zajrzał do interesu i przekonawszy się, iż wszystko w porządku powrócił do domu.

Lecz jakież było jego przerażenie, gdy przybywszy powtórnie do składu ujrzał, iż kłódka, od drzwi wejściowych z podwórza została przecięta, zaś w sklepie brak było 2 bel manufaktury wartości 12 miljonów mk.

O wypadku zawiadomiono urząd śledczy, który w sprawie tej prowadzi dochodzenie. (bip).

SPRAWY ROBOTNICZE.

„Praca" wobec podwyżki w przemyśle włókienniczym.

W piątek ubiegły wieczorem, przy udziale 1500 osób, w lokalu PZZ. (Główna 31) odbyło się zebranie delegatów i poborowców PZZ. „Praca". Zagaił p. Kazmierczak, przewodniczył p. Gawroński. Porządek obrad obejmował sprawę urlopów i podwyżki oraz wolne wnioski.

Pierwszy zabrał głos kierownik PZZ. „Praca" p. Kazmierczak, który w dłuższem przemówieniu poruszył szczegółowo sprawę urlopów, komunikując jednocześnie o zgodzie przemysłowców na przesunięcie terminów urlopów i o interpelacji, jaką poseł Waszkiewicz, zebrawszy cały materjał sporny, zgłosił w tym przedmiocie, w imieniu NPR., w Sejmie.

Nadmienił także p. Kazmierczak i o tem, ze sprawę pracowników biurowych w przemyśle (czy należy ich uznać jako pracowników umysłowych?) ostatecznie rozstrzygnie dopiero sąd. Sprawa w tym rodzaju została wszczęta przeciwko jednej z firm na Widzewie.

Następnie p. Kazmierczak zakomunikował zebranym, że w tych dniach ukaże się okólnik min. pracy o **obowiązku płacenia za wszystkie dni urlopów robotniczych.**

Dalsze obrady toczyły się już około sprawy podwyżki. Przemawiali delegaci: Wymysłowski, Kulczyński, Gawroński, Sobczak, Zubert, Łagowski i wielu innych.

Wszyscy mówcy wypowiedzieli się przeciwko przyjęciu 8 proc. podwyżki i za przejście do akcji czynnej, aby wymóc całą żądaną podwyżkę. Padły nawet głosy, aby nie zadowolić się 33 procentową podwyżką, lecz opracować nowy cennik płac robotniczych według stopy zarobków przedwojennych lub według kursu giełdowego waluty o stałym pozomie, wystąpić z temi żądaniami i poprzec je z całą energją i siłą. Poruszono także sprawę spólnej konferencji z innemi związkami. W tym przedmiocie padły głosy za i przeciw.

Zebrani w konkluzji przyjęli uchwałę, aby nie decydować nic bez porozumienia się **z ogółem robotniczym** i jeszcze w sobotę delegaci poszczególnych fabryk mieli omówić tę sprawę z robotnikami po fabrykach i zasięgawszy w przedmiocie podwyżek opinję robotników — zastosować do nich taktykę związku w akcji zarobkowej.

Wkońcu omawiano sprawę obchodu 3 maja, wzywając ogół robotniczy do jak najliczniejszego udziału w pochodzie 3-go maja, urządzanym przez polskie związki zawodowe i N. P. R. (PAP.)

Dozorcy grożą strejkiem.

W lokalu okręgowej komisji zw. zaw. odbyło się zebranie dozorców domowych w celu wysłuchania sprawozdania z niedoszłej do skutku konferencji z właścicielami nieruchomości w inspektoracie pracy

Referent po dłuższem przemówieniu wskazał, że na powtórną zwołaną konferencję przez okręgowego inspektora pracy p. Wojtkiewicza, właściciele nieruchomości znowu nie przybyli II stowarzyszenie właścicieli nieruchomości przesłało do inspektora pracy list, w którym to samo powtarzają, że **dopóki dekret o ochronie lokatorów nie będzie radykalnie zmieniony, żadnych podwyżek dozorcom nie udzielą.**

Natomiast II stowarzyszenie w liście swoim zaznaczyło, że narazie nie jest przygotowane do odbycia konferencji i w tej sprawie porozumią się z I stowarzyszeniem właścicieli nieruchomości.

Mówca wskazuje, że cała wina i odpowiedzialność za skutki pada na I stowarzyszenie, ponieważ oni są przeciwni podwyżkom.

Na zwrócenie się delegatów do inspektora pracy, ten oświadczył, że zwróci się natychmiast do ministerstwa pracy o zwołanie nadzwyczajnej komisji rozjemczej. Inspektor pracy przyrzekł również delegacji, że zaproponuje ten skład komisji, która była poprzednio, a mianowicie komisarza rządu i sędziego okręgowego w tym celu, aby zwołanie tej komisji nie uległo zwłoce.

Po złożeniu sprawozdania referent zwrócił się do ogółu zebranych, aby wypowiedzieli się, co czynić w razie gdyby nadzwyczajna komisja rozjemcza nie została w dniach najbliższych zwołana.

Z dyskusji nad sprawozdaniem wynika, że **ogół dozorców jest za bezwzględnem rozpoczęciem natychmiastowego strejku.** Niektórzy tylko wskazywali, że należy pewien termin określić, zwrócić się do władz tutejszych z zawiadomieniem o proklamowaniu strejku.

W końcu została przyjęta następująca rezolucja:

„Zebrani dozorcy domowi po wysłuchaniu sprawozdania uchwalają:

O ile do dnia 7 maja r. b. nie będzie zwołana nadzwyczajna komisja rozjemcza celem uznania słusznych żądań dozorców, wówczas wybuchnie strejk". (bip).

CHRZEŚCIJAŃSKI ZWIĄZEK ZAWODOWY WOBEC AKCJI ZAROBKOWEJ W PRZEMYŚLE WŁÓWIENNICZYM.

Na ostatniem zebraniu chrz. zw. zaw. robotników przemysłu włókienniczego uchwałono zwołać ogólne zebranie członków związku w Domu Ludowym przy ul. Przejazd 34 i tam omówić sprawę wspólnej akcji w sprawie podwyżki i urlopów, oraz ustalić termin spólnej konferencji wszystkich związków zawodowych robotników w przemyśle włókienniczym. (PAP.)

STREJK W ŻYRARDOWIE,

W żyrardowskiej fabryce wyrobów lnianych wybuchł strejk cewiarek i w związku z tym zastrejkowali i tkacze, gdyż administracja fabryki nie chciała zapłacić robotnikom za czas postoju.

W sprawie tej wyjeżdża do Żyrardowa członek zarządu głównego związków klasowych p. Kałużyński dla obeznania się z sytuacją i ewentualnego zlikwidowania zatargu. (bip).

JESZCZE W SPRAWIE URLOPÓW.

W związku z zatargiem w przemyśle włókienniczym, pozostałym na tle wynagrodzeń za czas urlopów, okręgowy inspektor pracy zwrócił się telefonicznie do ministra pracy p. Darowskiego o instrukcję.

W odpowiedzi p. minister oświadczył, iż w najbliższych dniach ukaże się rozporządzenie wykonawcze do ustawy o urlopach, regulujące w zupełności tę kwestję. (bip).

ŻĄDANIA PRACOWNIKÓW PIEKARSKICH.

Pracownicy piekarscy wystosowali do właścicieli piekarń żądania podwyższenia płac o 75 proc.

Eryka Glessner — nowa gwiazda ekranu.

—o—

Zapytywał ktoś, ile lat trwa życie gwiazdy filmowej. Na to padła odpowiedź: „3 do 5 lat!..." Rzeczywiście po tym czasie divy filmowe przeżywają się i ustępują miejsca nowym gwiazdom, które zjawiają się na firmamencie ekranu. Tą nową gwiazda jest Eryka Glessner. W roli kokoty w „Hrabinie Paryża" podbiła krytyke i publiczność europejską; zaćmiła niepospolitą grą dotychczasowe władczynie filmu. Niezadługo ukaże sę na ekranie „Casina".

Kronika policyjna.

Zamach samobójczy. Obok więzienia przy ulicy Gdańskiej ubiegłej nocy niejaki Józef Golmert z Tomaszowa w celu samobójczym napił się kargolu Lekarz pogotowia, po udzieleniu mu pomocyj odwiózł go do szpitala przy ul. Drewnowskiej (PAP).

Bójka na noże. W bójce, jaka wynikła między kilkoma osobnikami obok domu przy ul. Miedzianej, poraniony został Bronisław Huzar. Lekarz pogotowia, po nałożeniu mu opatrunku, pozostawił go na miejscu. (PAP).

Napad. Na Rynku Leonarda w nocy z piątku na sobotę nieznani sprawcy napadli i dotkliwie pobili Mordkę Pencia. Wezwane pogotowie udzieliło poszkodowanemu pomocy. (PAP).

Bigamja. Do policji zgłosiła się niejaka Helena Zając, zamieszkała we wsi Wrocanka w Małopolsce i zameldowała, że mąż jej, Józef Zając, służący obecnie w wojsku, zawarł powtórnie związek małżeński z niejaką J. T. Sporządzono protokuł. (PAP).

Gwałt. Niejaka M. J. zameldowała w policji w dniu 27 kwietnia, że znajoma jej Helena Janicka i Bolesław Kuźnik, zam. przy ul. Nowo-Cegielnianej 43, siłą wciągnęli ją do budki przy składzie drzewa przy ul. Konstantynowskiej nr. 105 i tam Kuźnik dokonał na niej gwałtu. Sprawe skierowano do urzędu śledczego. (PTP).

Schwytany amator kur. W początkach kwietnia skradziono Szlamie Barenblumowi 14 kur i 3 indyki wartości miljon marek.

Otóż wczoraj do sklepu jego przy ul. 6-go Sierpnia 89 przyszedł znany mu kurokrad, Tleksander Opis, proponując kupno kury.

W podejrzeniu, iż właśnie Opis ukradł mu swego czasu cenny drób, Barenblum posłał matkę swą po posterunkowego. Poczuł jednak złodziej, że się coś złego święci i rzucił się do ucieczki, lecz został przez nadbiegłego policjanta zatrzymany i odesłany do sędziego śledczego. (bip).

Kradzieże na kolejach. Nocy wczorajszej na dworcu Łódź-Kaliska nieznani złodzieje rozplombowali 7 wagonów towarowych, zdążyli jednak skraść tylko z jednego wagonu pół skrzynki plusza.

Na tejże stacji przy wyładowywaniu wódki w dniu 25 b. m. okazało się brak znacznej ilości tego artykułu. (PAP).

KTO PRZYJECHAŁ DO ŁODZI.

Hotel „Savoy". Z. Gutman z Berlina, O. Reiber z Rzeszowa, E. Dobosz z Krosna, K. Czepski z z Warszawy, Kalisz ze Lwowa, M. Perecman z Ostroga, J. Pianko z Warszawy.
Wajsbrod z Warszawy, I. Wasercyjer z Włocławka S. Podwórski z Krakowa.
Pawłońca, S. Brykner, L. Polakiewicz z Warszawy, H. Badowski, L. Wiatkowski z Podębia, J. Zmigrd z Sosnowca, R. Berghaner z Warszawy, L. Gliszczyński z Lubejowa, S. Marjanko z Warszawy, J. Michalski z Pabjanic, J. Richter ze Lwowa, J. Dynowicz z Warszawy, J. Wigdorowicz z Rowna, M. Lisowski z Reims, J. Wesołowski, M. Nabryski z Warszawy, Z. Żółkowski z Gosławic, M. Kiselsztein, M. Hasenszprung z Warszawy.

Hotel „Polonja". T. Kawyłas z Krosna, M. Wigdorczyk z Warszawy, M. Rozenbaum z Łukowa, J. Sagała z Ostrołęki, A. Kroczewski, S. Daszyński, W. Gostlober z Warszawy, F. Okoszekówna z Białej, I. Rozenfeld z Rozyszcza, J. Starzycki ze Skierniewicz, F. Weiss z Warszawy, C. Werctajzer z Berlina, F. Oksenberg z Warszawy, F. J. Adler z Kalisza, A. Urynkiewicz z Orzechowa, L. Frysztajer z Radomia, L. Kołtun z Rygi, Machtyngier M. i Kupferberg z Kielc, H. Reicherówna z Częstochowy, J. A. Niewiadomski z Leszna.
Sotch z Warszawy, A. Niewiadomski, D. Szestycki z Poznania, E. Gajewski z Warszawy.

Hotel „Europejski". Z. Gromb, M. Kalksztajn z Warszawy, S. Weitz ze Lwowa, L. Rozenberg z Kielc, H. Kohn z Botosani, J. Markowicz, B. Breidbard z Galaou.

—o—

„APASZ".

E. Jannings w ciągu ostatnich dwóch lat wysunął się na czoło aktorów filmowych. Po raz pierwszy wystąpił w wielkiej roli w „Annie Boleyn" jako Henryk VII. Odtąd występy jego na ekranie są jednem pasmem nieprzerwanych triumfów. Celuje w rolach, w których bezwzględność i brutalność mężczyzny występuje jako czynnik pierwszoplanowy. W ostatnim szlagierze Europy i Ameryki p. t. „Hrabina Paryża" Jannings stworzył nowy, oryginalny typ współczesnego apasza, hochstapplera w wielkim stylu, kpiącego sobie z kodeksu policji i moralności.

KURJER HANDLOWY

„REPUBLIKA“ Łódź 29 kwietnia 1923

Nowe przepisy o opłatach stemplowych.

W dniu 8 maja 1923 r. wejdzie w życie ustawa podwyższająca stawki przy niektórych rodzajach opłat stemplowych.

Co do **podań**, wnoszonych do państwowych władz i urzędów administracyjnych, opłata normalna będzie wynosiła: 15,000 marek od arkusza pierwszego, po 3000 marek od każdego arkusza następnego i po 3000 marek od każdego załącznika. Opłata normalna od świadectwa urzędowego będzie wynosiła 15,000 mk.

Opłaty **wyższe** od normalnych będą pobierane od podań i świadectw urzędowych w przypadkach następujących:

a) w sprawach o zatwierdzenie statutu lub zmiany statutu spółki akcyjnej;

b) w sprawach o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego (o koncesję) przy przedsiębiostwach przemysłowych, należących do I, II lub III kategorji podatku przemysłowego, oraz przy przedsiębiorstwach handlowych kategorji I lub II — 250,000 marek, od pierwszego arkusza podania i tyleż od dokumentu koncesyjnego; przy przedsiębiorstwach innego rodzaju 50,000 mk. od pierwszego arkusza podania i tyleż od dokumentu koncesyjnego;

c) w sprawach o zezwolenie na urządzenie lub zmianę instalacji, potrzebnej do wykonywania przedsiębiorstwa zarobkowego, jeśli załatwienie podania wymaga oględzin na miejscu, należy uiścić od pierwszego arkusza podania 250,000 marek względnie 50,000 marek według odróżnienia, określonego wyżej pod b);

d) w sprawach o zezwolenie na niezamykanie lokalu publicznego (restauracji i t. p.) mimo nadejścia pory, wyznaczonej zarządzeniami policyjnemi — miljon marek od pierwszego arkusza podania i 5 miljonów marek od zezwolenia;

e) w sprawach o zezwolenie na wykonywanie poszczególnych czynności zarobkowych np. urządzenie widowiska, koncertu, wystawy, zabawy i t. p. — 35,000 marek od pierwszego arkusza podania i tyleż od zezwolenia; nie będzie jednak pobierana żadna opłata, o ile chodzi o przedstawienia amatorskie, jeśli dochód jest przeznaczony na cele oświatowe lub kulturalne, albo o wykłady publiczne;

f) w sprawach o zmianę nazwiska — 250,000 marek od pierwszego arkusza podania i 1 i pół miljona marek od zezwolenia na zmianę;

g) 350,000 marek od aktu nadania obywatelstwa polskiego.

Opłacie **niższej** od normalnej podlegają rekursy (odwołania) przeciw nakazom płatniczym w przedmiocie danin publicznych (podatków, opłat, ceł), jeśli suma sporna nie przewyższa 1 miljona marek. W takich razach opłata od pierwszego arkusza podania wynosi: 1000 marek przy sumie spornej nie przewyższającej 100,000 marek, a 3000 marek przy sumie spornej ponad 100,000 do miljona marek; opłata zaś od arkuszy następnych i od załączników wynosi po 500 marek.

Duplikaty, sporządzone przez państwowe władze i urzędy administacyjne, podlegają opłacie w wysokości 7000 mk. od każdej stronicy. Takiej samej opłacie podlegają odpisy i wyciągi, sporządzone przez państwowe władze i urzędy administracyjne. Odpisy, sporządzone przez stronę, a zaopatrzone przez państwowe władze lub urzędy administracyjne w poświadczenie zgodności z oryginałem, podlegają opłacie w wysokości 3000 marek od każdej stronicy.

Poświadczenie **własnoręczności podpisu** (legalizacja), dokonana przez państwową władzę administracyjną, podlega zasadniczo opłacie w wysokości 2000 marek do każdego podpisu. Atoli w razie równoczesnego poświadczenia własnoręczności więcej niż dwóch podpisów, umieszczonych na tym samym dokumencie, opłata wynosi 5000 mk. za wszystkie podpisy.

Opłata od **pełnomocnictwa** wynosi zasadniczo 15,000 marek. Pełnomocnictwa, upoważniające jedynie do zastępstwa w postępowaniu sądowo-cywilnem w jednej określonej sprawie, należącej w pierwszej instancji do zakresu sądu okręgowego, albo sądu powiatowego lub pokoju, podlegaja opłacie w wysokości 5000 marek. Nie podlegają opłacie: pełnomoonictwa, udzielane sekretarzom pracowniczych związków zawodowych, upoważniające do zastępstwa wobec sądów przemysłowych, powiatowych lub sądów pokoju, jak również pełnomocnictwa upoważniające do odbioru przesyłek pocztowych lub telegramów.

Powołana ustawa ustanawia jeszcze opłaty następujące: od czeków w wysokości 100 marek; od kolejowych listów przewozowych: co do przesyłek całowagonowych 10,000 marek, co do półwagonowych 5000 mk., co do pojedyńczych 500 marek; od kolejowych kwitów bagażowych 500 marek (nie podlegają jednak opłacie bilety na przewóz mleka); od kart do gry 2000 marek za każdą talję; od wyciągów z ksiąg metrykalnych 3000 marek.

Opłaty stemplowe mają być odtąd obliczone zawsze w kwocie podzielnej przez 100 marek polskich. Jeśli by więc z bezpośredniego zastosowania przepisów, dotyczących danego rodzaju opłat, wynikła suma niepodzielna przez 100 mk. polskich, to należy ją zaokrąglić w zwyż do pełnej setki. Należy więc w szczególności: opłatę od rachunków obliczać w kwocie 100 marek od każdych pełnych lub zaczętych 50,000 marek należności, wymienionych w rachunku; opłatę od poświadczeń odbioru (kwitów) zasadniczo w kwocie 100 marek od każnych pełnych lub zaczętych 20,000 marek; o ile zaś chodzi o kwity, wymienione w art. 12 i 13 ust. z dnia 28 paździednika 1921 r. Dz. Ust. Nr. 92 poz. 676 (poświadczenia z odbioru sum, składanych w instytucjach bankowych na rachunek bieżący lub tytułem wkładu oszczędnościowego i t. p.) w kwocie 100 mk. od każdych pełnych lub zaczętych 500,000 marek.

Walka z lichwą.

W sprawie cen i cenników.

W lokalu referatu do walki z lichwą odbyła się pod przewodnictwem kierownika referatu dr. Grabowskiego konferencja, na której brali udział przedstawiciele wszystkich branż spożywczych hurtownicy i detaliści.

Po wygłoszonym referacie i dłuższej dyskusji ustalono już wykaz wszystkich artykułów pierwszej potrzeby, które handlujący będą musieli ujawniać w cennikach i oznaczać cenami.

Prócz tego uchwalono zwołać komisje, wyłonioną z delegatów poszczególnych stowarzyszeń kupieckich, której zadaniem będzie ustalenie obowiązującej ceny na te artykuły pierwszej potrzeby.

Ceny będą ustalone na artykuły kolonjalno-spożywcze, uznane przez komisję, jako artykuły powszechnego użytku.

W dalszym ciągu odbędą się konferencje przedstawicieli innych branż i w ten sposób uniknie się nieporozumenia na tle pytania, jakie artykuły nazywać należy artykułami powszechnego użytku. (bip.)

Wiadomości gospodarcze.

BONY ZŁOTE JAKO ŚRODEK PŁATNICZY.

W ostatnich czasach rozpowszechnił się u nas zwyczaj, iż przy sprzedaży materjałów włóknistych, przy kalkulowaniu cen sprzedawcy uwzględniali przeciętnie możliwość spadku waluty o 25 proc. i w ten sposób bronili się przed uszczuplaniem swego kapitału obrotowego. Nie dawało to jednak dodatnich rezultatów, bowiem przy pewnej stabilizacji marki polskiej ruch sprzedaży ratowej malał, przy spadku zaś znacznie się ożywiał i zapowiadał straty.

Ciągłe przekalkulowywanie cen stawało się niemożliwe. Normalne stosunki w sprzedaży ratowej nastają dopiero obecnie przy wprowadzeniu bonów złotych.

Oto kupcy przy odbiorze pierwszej raty w gotowiźnie markowej zastrzegają sobie spłatę dalszych rat bonami złotemi, licząc 1 złoty — 8000 mk.

Daje to możność prawidłowego kalkulowania cen i chroni obie strony od jakichkolwiekbądź niespodzianek — nie prowadzi do wyzysku nabywcy i nie grozi stratami dla sprzedawcy. Ponadto nabywca zyskuje procent, jaki dają bony złote, sprzedawca zaś gromadzi sobie w bonach równowartościowych z walutą obcą, kapitał na dalsze zakupy i na podatki.

Dlatego bony złote znajdują coraz częstsze zastosowanie.

KRYZYS BANKOWY W NORWEGJI

PAT. — WIEDEŃ, 28 kwietnia — „N. Freie Presse“ donosi z Chrystjanji: Stolica Norwegji przeżywa obecnie przesilenie bankowe. Rozpoczęło się ono od ogłoszenia niewypłacalności przez bank Andersen et Compagny. W związku z tem rozpoczął się run także i na inne banki.

ODKRYCIE WIELKICH KOPALŃ W ROSJI.

AW. — MOSKWA, 28 kwienia — Sensacją dnia jest odkrycie wielkich pokładów rudy żelaznej i magnetytu w gubernji Kurskiej.

Pokłady ciągną się podobno na 200 wiorst pasmem szerokości od 1 — 20 wiorst.

Odkrycie to, o ile szczegóły dotąd podane okażą sie prawdziwemi, przyczyni Sowietom olbrzymie zdobycze matrjalne.

TRAMWAJ Z KRAKOWA DO KATOWIC.

KRAKÓW, 28 kwietnia — Wczoraj w magistracie krakowskim odbyła się konferencja w sprawie przeprowadzenia linji tramwajowej z Krakowa do Katowic. W konferencji wzięli udział najpoważniejsi przedstawiciele przemysłu z Jaworzna, Trzebini, Szczakowej Sierszy, reprezentanci prezydjum miasta, izby handlowo-przemysłowej, oraz delegaci starostwa krakowskiego i chrzanowskiego, — Konferencja uznała wielkie znaczenie połączenia tramwajowego Krakowa z Katowicami i poleciła prezydjum miasta i izbie handlowej przeprowadzić kroki do zamierzonego celu. Wielcy przemysłowcy oświadczyli chęć przyjścia z pomocą zarówno finansową, jak i w materjale budowlanym. Zostanie założona spółka akcyjna, która się zajmie budową powyższej linji tramwajowej.

—o—

GIEŁDY.

PRZĘDZA BAWEŁNIANA.

ŁÓDŹ, dnia 28-go kwietnia.

Prima:

20 pojed. 1.01 dol, 24 pojed. 1.03 dol., 24 podw. skręt średni 1,10 dol., 24 twardy 1.11 dol., 32 pojed. 1.15 dol., 32 podw. skręt średni 1,20 dol., 40 pojed. 1.29 dol., podw. skręt średni 1.39 dol., twardy 1.40 dol.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

GOTÓWKA.

Dolary Stanów Zjedn. 46.500—46.000.
Marka niem. 1,64—1.55.

CZEKI.

Belgja 2745.
Berlin 1.60—1.55.
Gdańsk 1.59.
Holandja 18.200.
Londyn 217.000—216.000.
Nowy Jork 46.500—46.000.
Paryż 3187.50—3162.50.
Praga 1390—1375.
Szwajcarja 8550—8450.
Sztokholm 12.700.
Wiedeń 68—67.

AKCJE.

Bank Dyskontowy 180.000—220.000.
Bank dla H. Przem. 87.000—100.000.
Bank Zachodni 220.000—210.000.
Bank Zw. Sp. Zarob. 105.000—120.000.
Bank Handlowy 300.000—340.000.
Bank Kredytowy 70.000—80.000.
Bank Z. Z. Pol. 87.000—[illegible]
Puls 90.000—96500.
Wildt 40.000—36.000.
Czersk 260.000—215.000.
Gosławice 135.000—145.000.
Cukier 525.000—500.000.
Łazy 30.000—28.000.
Cegielski 330.000—360.000.
Modrzejów 385.000—377.500.
Ostrowiec 190.000—195.000.
Zieliński 93.000—92..000.
Ursus II 52.000—43.000.
Pocisk 24000—28000.
Zieleniewski 265.000—260.000
Żyrardów 4.600.000
Jabłkowscy 13500—15000.
Polbal 9000—12.000.
Zachod. Tow. dla H. i P. 20.000 32.000.
Elektryczność 235.000.
Spirytus 135.000—130.000.
Nobel 61.000—59.000.
Pustelnik 57 000—53.000.
Rudzki 117.500, III em. 110.000
Hartwig 24.000
Kijewski i Scholtze 110.000—100.000.
Chodorow 135.000—132.500.
Częstocice 400.000—370.000.
Michałow 140.000—135.000.
Firley 35.000—50.000.
Drzewo 23.000—27.000.
Lilpop 300.000—305.000.
Norblin 45.000—48.000.
Ortwein 39.000—42.000.
Starachowice 150.000, V em. 138.[illegible]
Parowozy 67.000—70.000.
Zawiercie 4.650.000.
Borkowski 27.000—25.000.
Żegluga 15.000—19.000.
Spiess 52500—50.000.
Ćmielów 77.000—75.000.
Haberbusch 135.000—120.000
Nafta 24.500—32.000.
Lenartowicz 22.000—21.000
Siła i światło 50.000—55 000
Trzebinia 70.000—52.500.

CZARNA GIEŁDA WARSZAWSKA.

Dolary 46.500.
Marki niemieckie 1.59.
Franki 3.180.
Funty 217.
Metalami nie obracano.

GIEŁDY ZAGRANICZNE.

A. W. — BERLIN, 28 kwietnia. Giełda urzędowa.

Warszawa 63 i jedna-czwarta.
Marka polska 62 i siedem-ósmych.
Nowy Jork 25.725.
Londyn 137256—137944.
Paryż 2019—1030.
Wieden 41,61—41,83.
Praga 882—887.
Włochy 1456 — 1463.
Belgja 1740—1749.
Szwajcarja 5401—5428.

A.W. — GDAŃSK, 28 kwietnia. — Giełda urzędowa.

Warszawa 63,59—63,41.
Nowy Jork 29925—30075.
Londyn 138153—138846.
Paryż 2014—2025.

A.W. — ZURYCH, 28 kwietnia. — Giełda urzędowa. Warszawa 0,0118. Nowy Jork 5,51. Londyn 25,53. Paryż 37,50. Wiedeń 0,0077,12. Praga 16,38. Włochy 29,10. Belgja 32,20. Berlin 0,0186.

BAWEŁNA.

NOWY JORK, 28 kwietnia. Notowania końcowe.

Maj 28.85 (27.05).
Lipiec 27.54 (26.05).
Październik 24.81 (23.90).
Podstawa gatunek middling.

W nawiasach kursy z dnia poprzedniego.

Nr. 110. REPUBLIKA 29 KWIETNIA 1923

Militaryzacja szkolnictwa.

Zbiorowy okólnik ministerstwa oświaty i wojny zachęcający do organizowania hufców szkolnych, napotkał ostrą krytykę w organie nauczycielstwa polskiego „Ogniwie". Czasopismo to widzi w owych hufcach niebezpieczeństwo dla szkoły i społeczeństwa przez wprowadzenie do szkoły ducha militaryzmu i koszar i przez wtargnięcie do niej nowej władzy w postaci instruktorów wojskowych. Z energicznym protestem przeciw tej krytyce wystąpił przygodny współpracownik „Kurjera Polskiego", uzasadniając potrzebę tych hufców ze stanowiska zdrowotności i dobra państwa.

Autor ostrzega przed demagogją i dyletantyzmem i żąda od krytyków bezstronności i rzeczowości. Nic słuszniejszego! Mylnem jednak byłoby mniemać, że w sprawie tej może zabrał głos tylko wojskowy. Jestto sprawa nietylko wojskowa, a nawet nietylko pedagogiczna, lecz przedewszystkiem społeczno-polityczna. Te hufce szkolne, jak je zachwala autor, mają być czemś więcej niż nową formą gimnastyki, lecz winny wnieść do szkolnictwa polskiego nowego ducha. Ażeby autor nas nie posądzał o apryorystyczną niechęć do jego idei zaczniemy od jej strony dodatniej. Powszechne wyćwiczenie ludności w zawodzie wojennym może się stać pod pewnemi warunkami urządzeniem demokratycznem, bo prowadzi do zniesienia, względnie do znacznego zmniejszenia armji stałej i zastąpienia jej przez milicję narodową. Tę ostatnią zalecał w sejmie ustawodawczym wymownie i rzeczowo nikt inny, jak poseł Jędrzej Moraczewski, pierwszy premjer Polski Niepodległej. Wywodził on, że milicja narodowa bardziej niż wszelka inna forma wojska nadaje się do stosunków polskich. Istotnie, Polska z jednej strony potrzebuje dość znacznej armji ze względu na swe warunki geograficzne, a z drugiej jest zbyt uboga, ażeby utrzymywać taką armję na stałe. Przeciążenie naszego budżetu militarnego odbija się ujemnie na naszej kulturze i ekonomice i grozi nam poprostu katastrofą finansową. Gdyby więc przygotowanie militarne młodzieży od pewnego wieku prowadziło—bodaj w nieco dalszej przyszłości—do urzeczywistnienia postulatu demokratycznego o milicji narodowej, propozycja autora byłaby naprawdę godna poważnego zastanowienia.

Niestety, tę stronę kwestji autor zupełnie pomija, lecz żąda militaryzacji młodzieży, jako dodatku do powszechnej powinności wojskowej i licznej armji stałej.

Dalej luką w pomyśle autora jest brak objaśnienia, od jakiego wieku młodzież ma być wcielona do owych hufców szkolnych. Wskazówka w tej mierze jest ciekawa podwójnie: pod kątem pedagogicznym i społecznym. Autor zapomocą retorycznego zapytania kreśli program zajęć wojskowych.: „Czy ćwiczenia w strzelaniu, gdzie człowiek uczy się panować nad sobą i swemi nerwami, czy ćwiczenia w pionierce, roboty ziemne, budowa mostów (pływanie) nie są doskonałym szeregiem ćwiczeń ciała, a wywiady, patrolowanie, podchodzenia, walka małych oddziałów — czy to nie lepsze ćwiczenia gimnastyczne jak ta aż (!) dwa razy na tydzień po trzy kwadranse w dusznej, zakurzonej sali uprawiana lekcja gimnastyki?"

Otóż przedewszystkiem odrzućmy demagogję, której przecież sam autor zaleca unikać. Jeżeli dwie godziny gimnastyki wydają mu się za krótkie, można je powiększyć, a zamiast w sali dusznej, można ją uprawiać na świeżem powietrzu. Pozostaje więc realne pytanie, czy jest pedagogicznem, by młodzież już od wieku szkolnego przyzwyczaić już nietylko do stosunkowo niewinnych marszów, lecz do rozległych ćwiczeń wojennych, włącznie ze strzelaniem, które pono uczy człowieka panować nad nerwami. Trzeba być głęboko naiwnym, ażeby wierzyć, że cały zasób umiejętności militarnych zużytkowany będzie tylko wtedy, gdy zajdzie nieodzowna konieczność, czyli gdy wróg na nas napadnie, lub poniży godność naszego państwa. Każdy zawód wyrabia zawodową psychologję i kastową ambicję, wyrządzającą odpowiednię tendencje. Każdy fachowiec lub artystą pragnie się swem uzdolnieniem popisać. Ćwiczenie więc całego społeczeństwa od dzieciństwa w zawodzie wojennym może sztucznie wyhodować u nas militaryzm, który będzie szukał dla siebie ujścia nie koniecznie w nagłej potrzebie. Dość kulawym jest także argument, że skoro gimnastyka, powiedzmy szwedzka, jest przeżytkiem, to trzeba ją zastąpić przez ćwiczenia wojskowe. Pedagogja nowoczesna zaleca zastępować bezmyślne ćwiczenia cielesne przez wdrażanie się do owocnej pracy—rzemieślniczej, rolnej etc. Zachodzi więc pytanie, czy w okresie konieczności odbudowania naszych ruin wojennych, nie odpowiada bardziej potrzebom państwa powszechne uprzemysłowienie, niż powszechna militaryzacja? Wreszcie, niewiadomo jest od jakiego wieku, względnie od jakiej klasy. zaleca się rozpocząć tę militaryzację szkolną, bo to, co jest znośnem dla ucznia klasy siódmej czy ósmej, jest w każdym razie szkodliwem dla ucznia klasy pierwszej czy drugiej.

Ta ostatnia kwestja naprowadza nas na stronę społeczną tego zagadnienia. Autor, zalecając militaryzację szkolnictwa, chce utrzymać czytelników w złudzeniu, że mamy już oświatę powszechną, a zatem uwojskowienie uczniów szkolnych równa się uwojskowieniu młodzieży całego narodu. W rzeczywistości położenie przedstawia całkiem inaczej. Powszechna oświata jest u nas dopiero muzyką przyszłości, a im więcej pieniędzy wydajemy na wojsko, tem mniej starczy na oświatę. Nawet powolna stopniowość z jaką oświata jest u nas wprowadzona, rozciąga się tylko na klasy niższe, w których przecież najgorętsi militaryści nie wprowadzą wojskowości w całej pełni. W rezultacie więc wyszłoby, że ten pozornie niewinny pomysł doprowadzi do tego, że zmilitaryzowany okaże się tylko odłam zamożniejszy narodu, natomiast sfery pracujące będą słabe i bezbronne. Co za wdzięczne pole do powstania organizacji faszystowskich!...

Wreszcie zakwestjonować wolno celowość projektu pod kątem bezpieczeństwa. Dzieciństwem byłoby wierzyć, że tak daleko idąca militaryzacja, przypominająca starożytną Grecję, w jednym kraju nie znajdzie naśladownictwa w innych. Innemi słowy, wyjdzie na to, że się odświeży stary system „pokoju zbrojnego", który miał ochronić od wojny, a wywołał największą w dziejach rzeź ludów. I rzecz przytem znamienna, że właśnie państwo najbardziej zmilitaryzowane, jak Niemcy, poniosło najsromotniejszą klęskę, niemal wyłącznie przez to, że zbyt ufało w swe powszechne uwojskowienie. Wojna europejska jest chyba dość pouczającą lekcją, że bezpieczeństwo najskuteczniej zapewnia nie militaryzacja, lecz dobra dyplomacja, rozumne tendencje pacyfikacyjne i rozwinięty przemysł.

Oto co pobieżnie da się powiedzieć o projekcie, zalecanym przez autora. Jeżeli więc umiejętność strzelania uczy panować nad nerwami, niech autor, który niewątpliwie jest wojskowym, się nie denerwuje i niech nie ciska opacznie strzałów bodaj papierowych w stronę pedagogów polskich za ich sceptycyzm. Nie twierdzimy zgoła, że projekt jest a limine do odrzucenia, lecz, że winien on być przedmiotem dojrzałego rozważania w sejmie, ażeby osądzić, czy, kiedy i w jakiej formie ma on być wprowadzony w życie.

Poseł.

Na bolszewickiej Ukrainie.

Od osoby, która świeżo przybyła z Kijowa, po dłuższem pobycie na Podolu, „Czas" otrzymuje następujące wiadomości o tamtejszych stosunkach.

Życie na Ukrainie płynie dalej pod znakiem „ewolucyjnego" komunizmu. W miastach przywrócono własność prywatną i dawni właściciele mogą objąć domy — w pierwszym impecie bolszewizmu wywłaszczone. Można nawet przeprowadzać transakcje kupna sprzedaży reanlności miejskich, — które co do gruntów wiejskich są zawsze surowo karane. Pojawiły się zatem ponownie szyldy notanjuszów, którzy przez dwa z górą lata przestali funkcjonować. Ale tylko część właścicieli może korzystać z nowych przepisów. Ci, którzy wyjechali za granicę są uważani za kontrrewolucjonistów i ich mienie podlega konfiskacie; ci zaś, których domy są po części zrujnowane nie są w stanie spełnić warunku ustanowionego przez władze sowieckie, — tj. nie mają środków na odnowienie i oczyszczenie swoich kamienic. To też mieszkania utrzymywane w znośnym stanie są zawsze bardzo rzadkie i bardzo kosztowne.

Życie w Kijowie jest stosunkowo tanie: wszakże Ukraina to zawsze jeszcze najbogatsza i najżyźniejsza prowincja Rosji. Na targach kijowskich można zatem dostać obficie wszelkich produktów żywnościowych, które dowożą okoliczni chłopi. Ceny — przerachowane w markach polskich — są niższe, niżeli w miastach polskich. (Cetnar białej mąki kosztuje od 100 — 150000 mk.). Powód tej względnej taniości w tem leży, że wskutek zupełnego zniszczenia kolejnictwa, niepodobna wywieść nadmiaru produkcji nawet do centralnej Rosji. Wszystko musi być spożyte, lub pozbyte na rynkach miejscowych. Za to ceny wyrobów przemysłowych są olbrzymie, a o miedzę od Ukrainy w zagłębiu donieckiem i na Chersońszczyźnie, panuje dotychczas głód i pomór! Sowiety jednak nie oglądają się na te „drobiazgi" i próbują nawet wywozić zboże do Niemiec kosztem własnej ludności.

Najgorzej się przedstawia sprawa cukrownictwa. W bogatej okolicy Pobereża (południowe Podole) z 12 cukrowni, które funkcjonowały przed wojną, pozostały 3, a i te niewiadomo czy przetrzymają najbliższą kampanję. Kotły i maszyny są tak poniszczone, że dłuższego użycia nie zniosą, a oprócz tego zaczyna brakować najpotrzebniejszych materjałów do wyrabiania cukru — nawet wapna.

Wspaniale rozwinięty przemysł cukrowniczy Ukrainy jest obecnie zabity i trzeba będzie długich lat, aby go na nowo wskrzesić.

Wogóle zaś Rosja po dawnemu eksploatuje Ukrainę. Tutaj są najwyższe podatki opłacane w naturze tutaj okkarmia się hordy bolszewickich urzędników nadsyłanych z centralnych gubernji. Jak wiadomo, sowiety przywróciły faktycznie większą własność, odbierając chłopom w każdym folwarku po kilkaset dziesięcin dawnej „pańskiej" ziemi. Ten obszar jest przedewszystkiem przeznaczony na plantację buraków i zarządza nim z zasady urzędnik rosjanin, który najczęściej bardzo mało zna się na gospodarstwie, ale zato szpieguje chłopów i czuwa nad płaceniem podatków dochodzących do sześciu pudów (pud = 16 kg) z dziesięciny (dwa morgi). W razie najmniejszego oporu następuje „karatielnaja" wyprawa, wojsko przychodzi na wieś i rekwizycja kończy się zwykle rozstrzelaniem kilku włościan. To też władza sowiecka jest obecnie na Ukrainie utrwalona, bo nawet dawny bandytyzm, został wytępiony.

Rozwielmożniła się natomiast w sposób niesłychany kradzież. Kradną wszyscy wszędzie zaczynając od czynowników bolszewickich, którzy również odnowili w całej rozciągłości system łapownictwa. Władze centralne przestały już nawet walczyć z tą zarazą, bo najpierw przykład idzie od góry, a następnie trzeba, by wznowić dawną burżuazyjną policję, aby choć cokolwiek zahamować złodziejstwo i przekupstwo. Na to sowiety się nie zdobędą, — a surowe kary w wypadkach zbyt jaskrawych stosowane sporadycznie, nie wywołują najmniejszego wrażenia.

Byłem świadkiem charakterystycznego wydarzenia. Na przedstawieniu w kijowskim teatrze Sołowiewa, jakaś szajka w moich oczach podczas antraktu ograbiła doszczętnie parę nowobogackich zbyt ubrylantowaną; nie dość na tem, że kobiecie która wystąpiła z całym zbiorem kosztowności, wszystkie zabrano, ale zdarto z niej w jednej chwili całą jedwabną suknię, tak że nagle stanęła przed nami w dość przeźroczystej bieliźnie. Zanim czekiści dyżurujący w teatrze przyszli na śledztwo, sprawcy zniknęli bez śladu. Publiczność przyjęła zajście obojętnie, a ogólnie powstało przekonanie, że złodzieje byli w porozumieniu z strażą teatralną.

Co się tyczy stosunków politycznych — samodzielna Ukraina dawno przestała istnieć, a na radę centrlną w Charkowie nikt się nie ogląda. Nie jestem pewny czy wogóle istnieje. Jednocześnie z centralizmem powróciła rusyfikacja. Językiem urzędowym jest na wszystkich stopniach rosyjski. Nawet urzędy wołostne (gminne) ogłaszają swoje postanowienia po rosyjsku. W szkołach średnich panuje wszechwładnie język rosyjski, tak samo na uniwersytecie kijowskim, gdzie parę katedr na wydziale filozoficznym markuje słabo ukrainizm. W szkole ludowej język wykładowy zależy od woli ludności miejscowej, która zresztą przeważnie wybiera język rosyjski. Istnieją nieliczne szkoły polskie wszystkie już zreformowane w duchu komunistycznym.

Słowo jeszcze o kolejnictwie. Ruch na kolejach jest przeważnie utrzymywany w bardzo szczupłych rozmiarach. Pomiędzy Odessą i Kijowem kursuje raz na dobę jeden jedyny pociąg, zresztą czysty i porządny. Cena biletów jest olbrzymia. Z Moskwy do Kijowa i z Kijowa do polskiej granicy, chodzi raz na tydzień doskonały pociąg pospieszny, dostępny jednak wyłącznie dla dyplomatów i bolszewickich dygnitarzy.

Na linjach bocznych ruch odbywa się dorywczo i przypadkowo. O ile znajduje się opał i lokomotywa niezupełnie popsuta, pociąg wyrusza bez żadnej gwarancji dojechania do końcowej stacji. Ruch towarowy jest minimalny, nieregularny i niesłychanie kosztowny. Pod jednym tylko względem znać duży postęp. Wypleniono całkowie bezpłatną jazdę,— a kary za zanieczyszczanie wagonów są bardzo wysokie, — od 75 miljonów rubli sowieckich!

Opuszczałem Rosję z uczuciem wielkiej ulgi. Trzeba mieć nerwy żelazne i pozbyć się wszelkich uczuć prawa, porządku etyki i kultury, aby wytrzymać w tej straszliwej atmosferze zniszczenia, terroru i barbarzyństwa obyczajowego i politycznego.

—o—

FAŁSZERZE MAREK.

KRAKÓW, 28 kwietnia — Władze tutejsze wpadły przed kilku dniami na ślady szajki fałszerzy banknotów 50000 mk. Fabryka mieściła się pod Katowicami skąd rozwozili je specjalni agenci po całym kraju. W skład szajki wchodziło kilku spekulantów krakowskiej giełdy, których aresztowano. Według doniesień przytrzymano wczoraj w pociągu na linji Kraków — Gdańsk kilku spekulantów przy których znaleziono fałszywe 50.000 mk. Głównie były te falsyfikaty puszczane wśród ludności wiejskiej.

KRAKÓW, 28 kwietnia — Wczoraj władze tutejsze przytrzymały niejakiego J. Abrahama, który od szeregu miesięcy trudnił się wywozem obcych walut w szczególności dolarów i franków szwajcarskich. Przy aresztowanym, który usiłował przedostać się przez granicę koło Sosnowca znaleziono specjalny pas ze sporą zawartością. Wyszło na jaw, że aresztowany jest członkiem waluciarzy rekrutujących się głównie z krakowskiej czarnej giełdy.

ROZPORZĄDZENIE WARSZAWSKIE W SPRAWIE 1-GO MAJA.

PAT. — WARSZAWA, 28 kwietnia— **Komisarjat Rządu na m. Warszawę wydał następujące obwieszczenie: Dnia 1 maja klasa robotnicza m. Warszawy, jak i całej Rzeczypospolitej, obchodzić będzie tradycyjne święto pracy. Robotnicy mają więc prawo w dniu, który sobie obrali za święto, wyrazić swe postulaty i pragnienia, w sposób przyjęty w państwach demokratycznych. W dniu tym pochody uliczne i zgromadzenia pod gołem niebem są dozwolone. Wszelkie jednak wystąpienia i pochody komunistyczne z godłami antypaństwowemi, mające na celu agitację polityczną, wrogą Rzeczypospolitej oraz wszelkie zakłócenia porządku publicznego, będzie bezwzględnie tłumione a winni z całą surowością zostaną pociągnięci do odpowiedzialności.**

Wiadomości bieżące.

KWIECIEŃ **29** NIEDZIELA

Dziś: Piotra
Jutro: Katarzyny

Wschód słońca o g. 4.14
Zachód o g. 6.54
Wsch. księżyca g. 3.42
Zachód o g. 3.16 pn.
Długość dnia 14.40
Przybyło dnia 6.56

TARYFY KOLEJOWE NIE BĘDĄ PODWYŻSZONE.

PAT. — WARSZAWA, 28 kwietnia.— Wbrew krążącym i na niczem nie opartym pogłoskom o mającym jakoby nastąpić podwyższeniu taryfy kolejowej z dniem 1-go maja min. kolei żelaznych komunikuje, że w obecnej chwili nie jest przewidziana żadna nowa podwyżka taryf.

WZROST DROŻYZNY W KWIETNIU.

Warszawski koresp. „Republiki" telefonuje:

Komisja do badania kosztów utrzymania zbierze się dnia 4 maja celem określenia wzrostu drożyzny za kwiecień.

Według przybliżonych obliczeń wzrost drożyzny w kwietniu określony zostanie na 10 procent.

ŚWIĘTO 3 MAJA.

Święto 3 maja w rb. zbiega się z wiekopomnym w historji naszej faktem z uznaniem granic Polski, a również z przyjazdem marszałka Focha, wodza armji zachodniej, z tych więc względów tym wspanialej wypadnie.

Fakt ten daje się zaobserwować w całej Polsce, a więc również i w Łodzi, co się objawia w akcesie wszystkich stronnictw i szerokich warstw społeczeństwa do udziału w uroczystym pochodzie w dniu Święta narodowego.

Przypominamy, że zgłoszenia udziału w pochodzie uroczystym przyjmuje sekretarjat przyboczny Pana Wojewody (Województwo ul. Zawadzka 11).

PODATEK A WZROST DROŻYZNY.

Art. 22 nowej ustawy o podatku dochodowym wprowadza nowy przepis, w myśl którego należności podatku dochodowego, płatne: w dniu 1 listopada roku podatkowego lub w terminie późniejszym przewidzianym w art. 22 ustawy z 4 kwietnia 1922 r., w wypadkach, gdy nakazy płatnicze doręczone zostały po 15 październik roku podatkowego, tudzież w terminie, wyznaczonym w art. 88 ustawy z dn. 16 lipca 1920 r. dla płatników wymienionych w części II-ej art. 75 i w art. 77 tejże ustawy—winny być zapłacone w takiej wysokości, jaka wypadnie z pomnożenia wymierzonego podatku przez wykładnik, wyrażający wzrost przeciętnych cen hurtowych w pierwszej połowie roku podatkowego w porównaniu z przeciętnemi cenami hurtowemi w roku, poprzedzającym rok podatkowy.

Wysokość tego wykładnika zostanie przez ministra skarbu podana do wiadomości publicznej i władz podatkowych przed 1 sierpnia każdego roku podatkowego.

ŁÓDŹ NA POWITANIE MARSZAŁKA FOCHA.

Tow. Przyjaciół Francji zwraca się z uprzejmem zaproszeniem, aby instytucje, które mają zamiar wysłać delegacje do Warszawy na przyjęcie marszałka Focha, zechciały wydelegować swych przedstawicieli na zebranie, które odbędzie się w czytelni przy ul. Piotrkowskiej Nr. 103 w dniu 30 bm. o godz. 7-ej wieczorem w celu wspólnego porozumienia się, aby miasto nasze jednolicie było reprezentowane. pap.

ADRES ŁODZI DLA MARSZAŁKA FOCHA.

Zarząd Tow. Przyjaciół Francji w Łodzi niniejszem zwraca się do wszystkich towarzystw, związków i zrzeszeń w Łodzi, aby delegowały swych prezesów lub osoby upoważnione do podpisywania adresu, jaki ma być złożony marszałkowi Fochowi. Adres odpisywać można w czytelni Tow. Przyjaciół Francji przy ul. Piotrkowskiej pod Nr. 103 w dniu 29 i 30 bm. od godz. 5 do 7 po poł. Uprasza się, aby osoby delegowane przyniosły z sobą pieczęcie reprezentowanych zrzeszeń. pap.

Podwyższenie opłat. Na wniosek Oddziału podatkowego i zgodnie z pismem Mn. spraw wewn. magistrat uchwalił podnieść dwukrotnie stawki podatku miejskiego od lokali na r. 1923, uchwalone w dniu 16. III. 1923 r., oraz wprowadzić w życie podatek od lokali za r. 1923, poczynając od dnia 1. VII r. b.

Na wniosek Biura ksiąg stałej ludności magistrat postanowił wystąpić do Min. spraw wewn. z wnioskiem o podwyższenie opłat za odpisy i dokumenty, wydawane przez biuro, do wysokości 3.000 mk. dla jednej osoby i 6.000 mk. dla 2-ch lub więcej osób.

Opłaty te pobierane być mają niezależnie od normalnej opłaty kancelaryjnej.

Nowy podatek miejski. Min. spraw wewn. w porozumieniu z Min. skarbu zatwierdziło opracowany przez Oddział podatkowy statut o podatku na rzecz miasta Łodzi od broni palnej i polowej i kart polowania, z zastrzeżeniem, że stawki podatkowe w statucie wyrażone będą w liczbach absolutnych, nie procentowych. W myśl tego zastrzeżenia obecne stawki wspomnianego podatku wynoszą: 1) od dubeltówek i sztucerów mk. 6.000; 2) od rewolwerów 1.500; 3) od kart łowieckich 7.200. Na posiedzeniu w dniu 27 b. m. magistrat, przyjąwszy do wiadomości decyzję ministerstwa, postanowił jednocześnie wystąpić z wnioskiem do władz nadzorczych o dwukrotne podniesienie powyższych stawek.

Pozwolenia na broń na rok 1923. Komisarjat rządu wzywa osoby, posiadające zezwolenia na broń palną, wydane w roku 1922, do natychmiastowego wystąpienia o odnowienie ich na rok bieżący. Osoby, które w ciągu 10 dni, od dnia dzisiejszego, nie zastosują się do powyższego, będą pociągnięte do odpowiedzialności karnej, pozatem broń palna zostanie im skonfiskowana. Osoby, które wyzbyły się broni, winny w tymże terminie złożyć odpowiednie zawiadomienie do Komisarjatu Rządu. pap.

Pomorskie miasta w obrazach. W poniedziałek, dn. 30 b. m. o godz 8 wiecz. u Krajoznawców (Al. Kościuszki 17) urządzony pokaz pięknych obrazów świetlnych z Bydgoszczy, Koronowa, Chełmna i in., ożywiony objaśnieniami znanego działacza na polu krajoznawstwa p. Konrada Fiedlera. Wstęp dla członków Tow. Kraj. bezpłatny, dla gości 3000 marek.

Fryzjerzy podwyższyli cennik. W tych dniach fryzjerzy łódzcy bez żądnej akcji ze strony pracowników podwyższyli cennik o 25 proc. Wobec tego i w tej dziedzinie winien zajrzeć referat do walki z lichwą. (bip.)

Za fałszowanie mleka. Jak dalece rozpowszechnione jest u nas fałszowanie produktów spożywczych dowodzi fakt, iż w czwartek w sądzie pokoju ukarano grzywną od 5—10,000 marek grzywną blisko 30 mleczarzy. Orzeczenia w sprawach tych wydawał państwowy urząd badania żywności. (bip.)

O dzierżawę placu kolejowego. Dzierżawiony przez magistrat plac kolejowy przy ul. Węglowej nr. 3 służy do wyładowywania przybywających miejskich transportów węgla i drzewa, przyczem znajdujące się na placu budynki murowane, wagi i różne utensylja stanowią wyłączną własność magistratu. Ostatnio Dyr. kolei państw. w Warszawie powzięła decyzję pozostawienia w dzierżawie magistratu tylko części placu, co odbiłoby się jak najujemniej w dzidzinie zaopatrywania niezamożnej ludności łódzkiej w tańsze materjały opałowe.

Magistrat łódzki wystąpił niezwłocznie do Dyr. kolei państw. w Warszawie o zmianę powyższej decyzji. Jak się dowiadujemy, w sprawie tych dziwnych praktyk władz kolejowych przewidywana jest również interwencja czynników sejmowych.

Miljonówka.

We wczorajszym ciągnieniu miljonówki wylosowano nr.

4.977,984.

zakupiony przez dom handlowy p. f. S. Natanson i S-wie.

PRZED WYBORAMI DO RADY MIEJSKIEJ.

Chadecja nie chce dać nauczycielom mandatu.

W związku z uchwałą nauczycieli szkół powszechnych o przyłączenie się do chadecji zaszły poważne komplikacje, **gdyż Ch. D. nie chce dać nauczycielom ani jednego mandatu.** Inicjatorzy połączenia proszą chociażby o jedno miejsce, mimo, że obiecywali nauczycielstwu 3 mandaty „murowane" — ale starania i prośby skutku nie odnoszą.

Podobno odesłano proszących do jakiegoś kandydata, stojącego na 7 miejscu, **który miał zrezygnować i opróżnić miejsce dla pogrobowców nauczycielskich, ów siódmy jednak wykazał brak altruizmu i rezygnować ani myśli.**

Wobec takiej kompromitacji — odbędzie się ponowne zebranie naucz. w niedzielę o 4 popoł. celem zajęcia odpowiedniego stanowiska, po niedojściu do skutku małżeństwa z Chjeną. Sądzić należy, iż **nauczycielstwo nie pójdzie na lep prezesów endeckich agitatorów.**

Stanowisko handlowców polskich.

W piątek wieczorem odbyło się walne zebranie handlowców polskich w sprawie wyborów do rady miejskiej. Na tym wiecu przedwyborczym zgłoszono trzy wnioski: jeden za przystąpieniem do P. P. S., jeden do N. P. R., a trzeci do Ch. D. K. W. J. N. Po ożywionej dyskusji przeszedł wniosek zarządu następującej treści:

„Aczkolwiek nadzwyczajne ogólne zebranie członków stowarzyszenia upoważniło zarząd do zgłoszenia akcesu do jednego z istniejących komitetów wyborczych, **to jednakowoż w celu uniknięcia rozdźwięku w stowarzyszeniu zarząd proponuje nie zgłaszać akcesu do żadnego z komitetów wyborczych, natomiast wezwać członków do stowarzyszenia do wzięcia udziału w wyborach do rady miejskiej, zgodnie z osobisemi przekonaniami.**

W sprawie wyborów do Kasy Chorych, stowarzysz. handlowców postanowiło zgłosić swój akces do bezpartyjnego komitetu pracowników intelektualnych, w skład którego wchodzą: Stow. techników, majstrów fabrycznych, bankowców, i pracowników ubezpieczeniowych. (PAP).

LISTA KANDYDATÓW N. P. R.

Ostatecznie ustaloną została już lista kandydatów do rady miejskiej z N. P. R. obejmująca 50 nazwisk. Na czele listy figurują: 1) dr. Bolesław Fichna, 2) inż. Wacław Wojewódzki, 3) Józef Bednarczyk, 4) Franciszek Waszkiewicz, 5) Franciszek Kurek, 6) dr. Marczewski, 7) Józef Muszyński, 8) dr. Jakób Artzt, 9) Karwiński, 10) Józef Zubert, 11) Seweryn Fajfer, 12) Goeppert. (bip).

AKCJA WYBORCZA I I II-GO STOWARZYSZENIA WŁAŚCICELI NIERUCHOMOŚCI.

W czwartek, dnia 26 bm. odbyło się zebranie członków I-go i II-go Stow. właść. nieruchomości w sprawie wyborów. Po dłuższej dyskusji uchwalono: wystawić własną listę kandydatów do Rady Miejskiej i w tym celu powołano do życia ścisły komitet wyborczy. Połączone stowarzyszenia właść. nieruchomości nazwały swój komitet wyborczy **„Komitet wyborczy właścicieli realności członków I-go i II-go stowarzyszenia właścicieli nieruchomości m. Łodzi i przedmieść".**

Nezależnie od tego, obradowano w sprawie żądań dozorców i czynszu komornianego. W obradach brał udział p. Helman. pap.

Z GŁÓWNEGO KOMITETU WYBORCZEGO.

Większość komisji obwodowych zakończyła już swoje obrady, czynne są nadal te komisje, w których zgłoszono reklamacje. W tych komisjach czynności będą trwać jeszcze najwyżej dwa dni poczem komisje zostaną zamknięte do dnia głosowania.

W dniu 12 maja w sali Rady Miejskiej odbędzie się konferencja z przewodniczącymi komisji obwodowych i ich zastępcami, na której przewodniczcy Głównej Kom. Wyborcz. sędzia Kahl udzieli szczegółowych informacji i ostatecznych instrukcji wyborczych. pap.

DZISIEJSZE WIECE PRZEDWYBORCZE.

W dniu dzisiejszym prawie wszystkie organizacje, wystawiające własne listy kandydatów do przyszłej rady miejskiej, urządzają wiec.

Wszystkie sale w mieście, oraz lokale większe zostały już oddawna wynajęte przez ubiegające się o nie organizacje. (bip

Teatr, muzyka i sztuka.

W SPRAWIE BUDOWY TEATRU MIEJSKIEGO.

Na posiedzeniu w dniu 27 b. m. magistrat uchwalił powierzyć sporządzenie planów budowy Teatru Miejskiego archit. Czesławowi Przybylskiemu, z którym zostanie zawarta odpowiednia umowa.

Teatr Miejski. Dzisiaj po poł. o godzinie 3-ej „Ojciec" dla zrzeszeń rob. i inteligencji, wieczorem po raz trzeci „Kolega Crampton" z K. Adwentowiczem. W roli Strählerfa Jerzy Szyndler utalentowany art. naszego teatru, który w dniu premjey objął te rolę w zastępstwie wywiązując się z niej znakomicie.

Bez przerwy odbywają się próby z komedji Moliera „Szkoła żon". Reżyseruje dyr. Barwiński.

Ostatni koncert A. Wertyńskiego.

Aleksander Wertyński pożegna się dziś z Łodzią. Najprawdopodobniej już na zawsze. Znakomity artysta wyjeżdża w maju do Ameryki, po której odbędzie dwuletnie tournee. A później będziemy go podziwiali, ale już na filmie.

Program dzisiejszego koncertu składać się będzie z piosenek zarówno nieznanych w Łodzi, jak i śpiewanych na poprzednich dwóch koncertach. Piosenki Wertyńskiego nawet stare, nawet śpiewane po kilkanaście razy, mają do siebie, iż działają, jak morfina, jak opium. Kto raz usłyszał Wertyńskiego, ten chciałby go słuchać co dzień. Wertyński, jak każdy wielki artysta, nigdy się nie może znudzić. W tem właśnie tkwi jedna z przyczyn tego niebywałego wprost powodzenia Wertyńskiego.

Na dzisiejszym koncercie będzie „trute Lodz". Cała elita kulturalna naszego miasta będzie dziś żegnać znakomitego artystę.

Wieczór sonat Stefana Frenkla i Karola Szretera. W piątek, dnia 4 maja o godz. 8 wiecz w sali Filharmonji odbędzie się wieczór sonat z udziałem tej miary wybitnych artystów: jak Stefan Frenkel, niezrównany skrzypek-wirtuoz i znany dobrze w Łodzi pianista Karol Szreter. O dwóch tych młodych artystach prasa zagraniczna wyraża się z ogromnym uznaniem, rokując im wielką przyszłość na polu muzycznem, a gdzie tylko występują, doznają wszędzie wprost entuzjastycznego przyjęcia ze strony publiczności. To też koncert ten i w Łodzi niewątpliwie wywoła duże zainteresowanie i cieszyć się będzie zasłużonem powodzenem. Na program złożą się sonaty Mozarta, Brahmsa i Beethovena, a m. in. „Sonata Kreutzerowska". Bilety w kasie Filharmonii.

Przemysł Wełny i Pluszu „Industria"

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Łódź, Zielona № 5. 528—1

Bilans w dn. 30.XII 1922 roku.

STAN CZYNNY		STAN BIERNY	
Gotówką w Kasie	4,514,033	Kapitał Zakładowy	3,000,000
Wekslami	37,472,250	Akcepty	33,200,000
Maszyny i Urządz. Fabryczne	1,082,800	Wierzyciele	334,113,193
Towary gotowe i w fabrykacji	278,287,797	Czysty Zysk	15,929,553
Dłużnicy	64,885,866		
	386,242,746		386,242,746

Rachunek Strat i Zysków.

WINIEN			MA	
Koszty administracyjno-handlowe i fabryczne	19,652,590		R-ek Towarów	46,021,199
R-ek Procentów	7,751,496			
Asekuracje	2,687,560	30,091,646		
Czysty Zysk		15,929,553		
		46,021,199		46,021,199

„Przegląd Przemysłowo-Handlowy" i „Gazeta Giełdowa i Losowań"

Wychodzi dwa razy na miesiąc.

Najpoczytniejsze i najtańsze wydawane czasopismo fachowe poświęcone sprawom Przemysłu, Handlu i Finansów Polski.
Zamieszcza artykuły wybitnych sił fachowych. 370—1
Na rachunek prenumeraty za kwartał drugi przyjmujemy Mk. 30.000.—
Wpłacający prenumeratę do końca r. b. w sumie Mk. 90.000, otrzyma książkę T. Skarzyńskiego „Sztuka Sprzedawania".
Konto w P. K. O. № 1465.
Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Koszykowa 7, tel. 250-85, skrzynka pocztowa 247.
Po otrzymaniu Mk. 1000 w markach pocztowych wysyłamy egzemplarz okazowy.

Wszechświatowej sławy likiery francuskie

COINTREAU Père et Fils

TRIPLE—SEC (biały i żółty)
CURAÇAO GALA
MENTHE GLACIALE. 50—1

Wiśniowa-Góra

Pensjonat „Zdrowie", S. RAPAPORTA

Zostaje otwarty dn. 10 maja r. b. Wprowadzono liczne ulepszenia. — Pianino i bibljoteka na miejscu. Bliższe szczegóły: Rapaport, Piotrkowska 23. 471—1

!! Uwaga P.P. Cykliści !!
I. Cymerman
Gdańska № 9.
Poleca rowery nowe i używane, wszelkie części, akcesorja do nich; kompletne odnawianie, emaljowanie, niklowanie i reperacje rowerów.
Garnitur gum od 75 tys. mk.
Skład na targach Rzemieślniczych Al. Kościuszki 73. 415—1

BRYLANTY, złoto, srebro, zegarki i stare zęby, płaci najwyższe ceny :::: **A. Herszkorn** Cegielniana 37, front róg Piotrkowskiej. 507—30

500 palt damskich

bajecznie tanio tylko krótki czas

z desenlowanego materjału 110—	95000
z frensz materjału 150—	125000
z angiel. materjału najnow. mody 275—	250000
z kowerkotu ostatnie fasony 350— 325—	290000

Szmechel i Rozner, Łódź, ulica Piotrkowska 100 i 160.

Michał REITBERGER, Andrzeja 7

jest upoważniony do wpłacania podatków **skarbowych i komunalnych** oraz doręczania deklaracji **podatku dochodowego** podług nowej skali.
Nie odkładać na dni ostatnie z doręczaniem i wpłacaniem **podatku dochodowego, gdyż termin upływa 30 Kwietnia r. b.** 487-2

Sprzedaje się 1527-1

gabinet dentystyczny

Zgłosić się do p. L. RABINOWICZA Al. 1 Maja nr. 8.

NOWOOTWORZONY ZAKŁAD MEBLARSKI
przy ulicy **BRZEZIŃSKIEJ № 21**
B-cia ORENBUCH
Przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres stolarstwa po cenach przystępnych.
Mieszkanie prywatne ZAWADZKA № 40, front, III p. Orenbach. 530—6

Nadszedł świeży transport

Słoniny amerykańskiej „Armour & Co." (w skrzyniach po 230 kgl). **Smalcu amerykańskiego** czysto wieprzowego „Hansa special" (w beczkach po 50 kgl.).
Dostawa ze składu na skrzynki, beczki, i wagonowo po cenach najtańszych.
DOM HANDLOWY
Karol Nowicki i S-ka, Łódź,
Piotrkowska 127. Tel. 6-27. 522—2

MASZYNY DO PISANIA

nowe CONTINENTAL, ORZEŁ, MERCEDES i t. d. po najtańszych cenach. Taśmy I-a, kalka. Reperacje. Nauka pisania na maszynach. 134-11
ADOLF GOLDBERG, Andrzeja 1, 1-sze piętro.

Towary wełniane 366—3 **Wielki wybór**
Firmy: „Leonhardt, Woelker i Girbardt".
NA SEZON LETNI
po **cenach fabr. są do nabycia w firmie:**
G. RESTEL
ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 84.

Lecznica lekarzy specjalistów

ul. Piotrkowska 17 (drugie podwórze)
przyjmuje chorych we wszystkich specjalnościach od godz. 9 do 5 wiecz. Cena za poradę **5000** mk., operacje i opatrunki od umowy. 1355—1

NA WYPŁATĘ! „EKONOMJA" NA WYPŁATĘ!
Górny Rynek № 5/6.
Wszelką garderobę: męską i damską, bieliznę, obuwie, towary łokciowe, kołdry watowe i pikowe, serwety i t. d. Przyjmuje się obstalunki podług najnowszych modeli. 111-8

NASIONA i przyrządy wszelkie poleca

Składy L. Jasińskiego

prowadzone od 1870 roku **w Łęczycy i w Łodzi, ul. Andrzeja 10.** Cenniki na żądanie. 90—3

Na raty. Wygodnie **Na raty.**
Wielki wybór ubiorów damskich, męskich i dziecinnych jak również różnych towarów **wełnianych i kamgarnowych** tylko u **I. CHIMOWICZ,** 302-11 **Nowomiejska Nr. 28.** Magazyn front.

Różne lokale handlowe oraz suteryny do wynajęcia

Piotrkowska 82.
Wiadomość **u właściciela domu,** lub u p. Pacanowskiego, ul. Cegielniana 28. 456—1

Fabryka Tektury Smołowcowej
J. i A. Bilander i Sliwkowicz,
Fabryka: ul. Nowo-Południowa № 8 (róg Zagajnikowej)
Kantor: Zielona № 1, Telefon № 6—95
poleca ze składu **tekturę smołowcową** (papę dachową), **lepnik** (Klebemasse) oraz **papę preparowaną** we wszelkich gatunkach i ilościach po cenach konkurencyjnych. 276-1

Wielki Wybór Mebli

wyściełanych pokojowych oraz biurowych na dogodnych warunkach.
A. W. SIERAKOWIAK
RZGOWSKA № 4. 372—8

Najtańszym Tłuszczem Jadalnym
zawierającym 100 pr. tłuszczu jest
KUNEROL

Przedstawiciel: 661
Sp. Akc. LAMBERT & KRZYSIAK, Warszawa, Niecała 8.

Dr. Różaner

Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe, leczenie sztucznym słońcem górskim.
DZIELNA № 8.
Przyjmuje od 8—10 i pół i od 4—8 190—1

Dr. med.
LUBICZ
Cegielniana 43.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Leczenie sztuczn. słońcem wyżynowym.
Przyjm. 12 i pół—1 i pół i 4—8, dla pań oddzielna poczekalnia. 430—20

Elegancka sypialnia

prawie nowa do sprzedania w Sopotach. Oferty sub. „Sypialnia" do administracji „Republiki". 078—1

Dr.
I. Sołowiejczyk
choroby skórne i weneryczne
ul. Pańska № 4
(róg Konstantynowskiej)
od 9—1 i od 3—4.

DYREKCJA

8-kl. gimnazjum filologicznego L. SZAKINA w Łodzi, Piotrkowska 18

podaje do wiadomości, że egzaminy wstępne do wszystkich klas rozpoczną się 29 maja b. r. Zgłoszenia kandydatów przyjmuje Kancelarja od godz. 10—12. Tamże są do nabycia programy. Do podania należy załączyć metrykę urodzenia i świadectwo powtórnego szczepienia ospy. 191—1

Uwaga: Na zasadzie rozp. **Kuratorjum Szkolnego** egzaminy odbędą się **wyłącznie przed wakacjami.**

Dr. med.
POLAKOWSKI
ginekolog-akuszer mieszka obecnie przy ulicy Piotrkowskiej 68.
Przyjmuje w gabinecie lekarskim przy Al. Kościuszki 53 od 4—6. 74-1

Dr. med. P. LANGBARD

ZAWADZKA № 10.
Choroby skórne i weneryczne. — 9—12 i 5—8 w niedziele i święta przed południem. 123—7

Dr. med.
M. Kerszner
Zielona 16.
Choroby dzieci i wewnętrzne
Przyjmuje od 1—3 i 6—7.

Dr.
Seweryn Schenker
choroby kobiece i wewnętrzne
ordynuje **w Pabjanicach** przy ulicy św. Rocha № 5. 138-8

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne
przyjm. od 10—12 i 5—7
NAWROT № 7.

Dr. S. Kantor

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
ul. Piotrkowska 144 róg Ewangielickiej
Gabinet Röntgena i światło-lecznictwy.
Godziny przyjęcia: 9—2 i 4 — 8. Dla pań 5—6. 388—0

Dr. L. Prybulski

Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe.
Leczenie światłem (lampa kwarcowa) i promieniami Roentgena.
Zawadzka № 1.
Przyjmuje od 9—1 i od 5—8. Dla pań od 4—5. 304—0

Dr. I. SILBERSTROM

Choroby skórne i weneryczne
ZIELONA № 11.
Przyjm. od 12—1, 2—4 i pół i 7—8 wiecz.
Niedziela od 9 — 2 pp. 347—1

Dr. Feliks SKOSIEWICZ,

Łódź, ul. Andrzeja 11
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje: 9 i pół do 11 i 15—7 i pół g. popoł. oprócz świąt. 190-1

Dr. med.
I. Stupay
wznowił przyjęcia
Specjalista chorób oczu
ul. Zachodnia № 63. 429—1

Dr. med.
Braun
Południowa Nr. 23.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Przyjmuje od 8—10 i pół, 1—2 i od 5—8.
Panie od 4—5

Dr. med.
D. Rawicz
Chor. dzieci i wewnętrzne.
Pańska № 12
powrócił. 409-7

Dr. W. Łagunowski

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Przyjmuje od 12 do 6—8 wiecz. Dla Pań od 5 — 6 wiecz. Gdańska (Długa) 42. 905—7

Lekarz dentysta
S. Rosenblatt
ul. Andrzeja 9.
Przyjmuje od godz. 10—1 i 3—7 348-1

Lekarz-Dentysta
Berta Nusbaum,
Piotrkowska № 51.
Godziny przyjęć 10 — 1 i 4 — 7.

Lekarz - Dentysta
Eugenja Natanson
Konstantynowska № 11
Przyjmuje od 10 - 1 i 3-7

Chcieć tanio kupić

trzeba teraz kupić. My sprzedajemy wcześniejsze zapasy tanio: garnitury męskie, letnie palta, spodnie, garniturki i paletka dla chłopców, oraz eleganckie palta damskie 427—3
Szmechel i Rozner, Łódź,
Piotrkowska № 100 i 160.

TEATR SCALA UL. CEGIELNIANA Nr. 18.

Ostatnie 2 przedstawienia! — Ostatnie 2 przedstawienia! — Ostatnie 2 przedstawienia!

Dziś, w niedzielę dnia 29 Kwietnia po raz ostatni **Bajadera** Operetka w 3 aktach Erika Kalmana po cenach zniżonych.

Uwaga! Jutro w poniedziałek ostatnie pożegnalne przedstawienie **Dybuk** (Na pograniczu dwuch światów) Legenda w 3 akt.

Wszystkie bilety po 5 tysięcy mk. Kto wcześniej kupuje nabywa lepsze miejsce. 551—1

LUNA

„FANTOM"

Monumentalny dramat w 10-ciu aktach podług dzieła **Gerharda Hauptmana.** 550—1

Dzielna 20 — SALA FILHARMONJI — Dzielna 20

Dziś, o godzinie **9.15** wiecz. **ostatni pożegnalny koncert.**

Aleksander **WERTYŃSKI**

W programie między innemi po raz pierwszy w Łodzi:
„Obłąkany Kataryniarz",
Księżniczka Malen"
„La femme rafinée"
i wiele innych ulubionych smętnych piosenek.
Bilety w kasie Filharmonji, Dzielna № 20. 533—1

Torebki, pończochy, galanterje męzką poleca **NA RATY** R. GROBOWIECKI Dzielna 2.

Dywany, 508—4
Meble Biurowe, Stołowe, Sypialki, Gabinety,
Meble klubowe w skurze, Łóżka metalowe, Krzesła Thoneta, Meble koszykowe, Kuchenne urządzenia,
Na letniska
Łóżka polowe, Leżaki—hamaki
poleca w dużym wyborze po cenach najniższych
Magazyn Mebli Władysława Remiszowskiego, Łódź, Piotrkowska № 116, I piętro front. Tel. 21-61.

Dyrekcja Koncertów: Alfred Strauch. Telefon № 13—85.

SALA FILHARMONJI — Dzielna 20.

Piątek, dnia 4 maja o godz. 8.45 wieczorem

Wieczór Sonat

Wykonawcy:

Stefan Frenkel (SKRZYPCE).

Karol Szreter (FORTEPIAN).

W programie: Schubert, Brahms, Beethoven Sonata Kreutzerowska

Bilety do nabycia w kasie Filharmonji ul. Dzielna № 20 (Okienko № 1) od godz. 10—1 i od 3—7. 534—1

Zarządy Gimnazjów

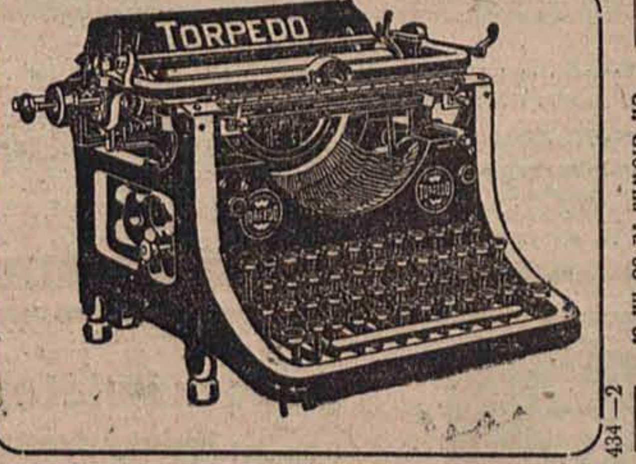
J. ABA, Zielona 8.
M. Hochsztajnowej, Wólczańska 23.
E. Jaszuńskiej, Południowa 18.
K. Wolfsonowej, Zawadzka 23.

Zarządy powyższych Gimnazjów niniejszem powtórnie podają do wiadomości, że egzaminy wstępne odbędą się tylko **jeden raz,** a mianowicie w końcu roku szkolnego — pozatem **żadnych przyjęć nowych uczenic w ciągu roku nie będzie.**

Zapisy przyjmują kancelarje wyżej wymienionych Gimnazjów w godzinach biurowych.

Przy podaniu należy załączyć metrykę oraz fotografję kandydatki 367—3

Szybkopiszące maszyny do pisania, taśmy do maszyny, wojłoki pod maszyny

POLECA! ŁÓDZKA REPREZENTACJA Maszyn do pisania „TORPEDO" Ul. Główna № 38 m. 3. 434—2

PIANINO zagraniczne prawie nowe oraz **Kasa ogniotrwała** firmy Arnhajma do sprzedania. Zakątna 21 parter w podwórzu Mazelsza. 541—1

Fabryka przetworów chemicznych

Inż. T. GRABIANSKI i D. MYSLIBORSKI

Łódź, Piotrkowska 62, tel. 595.

Adres teledr.: „Chemikal".

poleca własnej fabrykacji: **Szkło wodne** Tovotta, Olej turecki, tran rybi techniczny, jak również oleje cylindrowe amerykańskie i krajowe, oleinę, kwas octowy i inne chemikalja. 453—3

Wielka wygoda! **50%** **gotówki** potrzeba by zakupić w znanym składzie p. t. „Najtańsze źródło" **Dzielna 36**, tel. 13-87

płótna na bieliznę, etaminy, batysty, frotte, bostony sukna, korty i kamgarny na ubiory damskie, męskie oraz kapy, chustki, kołdry i inne towary pierwszorzędn. firm.

Tanio, bo w mieszkaniu prywatnem. 538-1

Soda zupełnie zbyteczna. Mydła 50 proc.

Ważne dla Przemysłu i użytku domowego!

Największą oszczędność na **mydle i sodzie** otrzymuje się przez użycie płynu **„Lavatin"**

„Lavatin" jest nieszkodliwym, najskuteczniejszym i najtańszym środkiem do prania. Zaoszczędza mydła 50 proc. Soda zbyteczna. Bielizna, jak również wszelkie surowce stają się śnieżno białe. Nie można „Lavatin" porównywać z innymi, ostatnio często się ukazującymi wynalazkami, które szybko znikały z rynku, w czem przekonać powinna próba w wystarczającej ilości, którą na każde żądanie otrzymać można po fabrycz. niskiej cenie w Fabryce przetworów chemicznych **Inż. T. Grabiański i D. Myśliborski,** Łódź, ul. Kilińskiego Nr. 95. Tel. Nr. 595.

Soda zupełnie zbyteczna. Mydła 50 proc. 540—1

Poszukuję wspólnika z większym kapitałem w gotówce lub w towarze powyżej 100 miljonów mk. **Posiadam wielki skład manufaktury w centrum miasta.**

NA WYPŁATĘ firanki, trykotina, frota towary męzkie, damskie i białe, **etaminy i batysty.** **P. Chari,** Piotrkowska 37. 363—1

Szwedzki „SVEA" Tłuszcz jadalny

100% tłuszczu bez żadnych domieszek.

Znakomite do smażenia, pieczenia i gotowania.

Do nabycia wszędzie.

Palma-Kauczuk. Centrala Kraków, Grodzka № 60.

PALMA

Podeszwy kauczukowe i obcasy kauczukowe

Palma-Kauczuk. Centrala Kraków, Grodzka № 60.

SANDAŁKI Zakopiańskie pantofle różne buciki bielizna — pończochy **K. PETERSILGE** — 93 Piotrkowska 93 — 239

TKALNIA SZTUCZNA Tkanie różnej formy DZIUR nie do poznania, jak w ubiorach, towarach, switrach, firankach, tak w dywanach: perskich, bucharskich, Smyrna, wszelkich maszynowych i kilimach. Piotrkowska 117 II w. 251—4

Do sprzedania Dywan, maszyna do szycia, biurko i linoleum, w sklepie starych mebli przy ul. Dzielnej № 19

Najbrzydsza CERA staje się piękną, używając 331-1 **krem ORO.**

Płacę 150 procent drożej **kupuję Brylanty,** złoto, srebro, perły, djamenty, stare zęby, zegarki, biżuterje, garderobę i dywany. 426-26 **Konstantynowska 7 Z. MILICH,** prawa oficyna I piętro

„GŁOWY" woskowe Piękne modele zagraniczne dla konfekcji damskiej i męskiej 461-1 **M. Ch. Sztucki,** **Nowomiejska № 2.**

NA RATY! „Tanie źródło Manufaktury" **Konstantynowska Nr. 7.** Sprzedaż wszelkich towarów manufaktury. 469-3

Ogłoszenia drobne:

Kupno i sprzedaż (za wyraz 150 m)

KUPUJĘ meble, dywany, garderobę, futra, maszyny do szycia, płacę najlepiej. Wajnrych, Benedykta 19. 449—20

GARNITUR salonowy mahoniowy inkrustowany duży, sztuk 12 z dywanem, okazyjnie za bezcen do sprzedania, Magazyn mebli, Piotrkowska 116, I piętro, front. 510-3

BRYCZKA z budą na pojedynkę lub parę, zaraz do sprzedania. Wiadomość Piotrkowska 121 u dozorcy. 515—1

SPIESZNIE sprzedaję 3-ch konny motor elektryczny z przyrządami prądu łódzkiego. Wiadomość ul Karolewska № 34, Kawalski. 516-1

Rowery oraz wszelkie części rowerowe do sprzedania, Kilińskiego 28 m. 7. 535—2

Rower nowy i części rowerowe do sprzedania Gdańska 19. Wajnberg. 539—1

Rozmaite. (za wyraz 120 mk.)

Sienniki Piotrkowska 23 Warsztacki. 463-28

Dla bibliofilów: L'élément érotique dans la caricature par Edouard Fuchs, 224 incisions et 33 planches. Impression privée. Gdanska 103, m. 11, pon. 1 a 3. 503-2

Maszyny do szycia, łóżka polowe na raty. Awret Benedykta 34. 546-30

LETNISKO w zdrowej, suchej i lesistej miejscowości do wynajęcia sezonowo. Wiadomość Kościuszki 10, skład papieru. 525—2

Akwizytorzy reklamowi, doświadczeni fachowcy poszukiwani. Oferty sub. „№ 500" do Administr „Republiki". 544—2

Luftman Majer Chil zagubił dowód osobisty wydany w Łodzi. 492-1

Posady. (za wyraz 100 mk.)

250,000 dam za wyrobienie mi posady w banku lub poważnem przedsiębiorstwie handlowem. Zgłoszenia sub „Rachunkowość" do adm. „Republiki". 486—1

Nauka i wychowanie (za wyraz 100 mk.)

Angielskiego konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel. Nowo-Cegielniana № 12, m. 4 od 3—5 po poł. 506-1

STUDENT udziela matematyki, łaciny, fizyki, języków. Kilińskiego 86/3 (druga brama). 523-2

Zagubione dokum. wyr za az 85 mk.)

Grinberg Berysz rocznik 1880, zgubił kartę rejestracyjną wydaną w Łodzi. 497—1

Pies rasy wilczej koloru jasnego, krzyż ciemny, zaginął dn. 26.-IV. Odprowadzić za wynagrodzeniem na ulicę Pomorską 76 do Teodora Jesse. 524—3

Prenumerata: w Łodzi mk. 11,500 i odnosz. do domu 500 miesięcznie. — Zamiejscowa mk. 12,000 miesięcznie. Zagranicą mk. 15.000 miesięcznie.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: mk. 350 za wiersz milimetrowy (na stronie 8 szpalt). W TEKŚCIE: mk. 750 za wiersz milimetrowy (na str. 4 szpalty). NADESŁANE: mk. 725 za wiersz milimetrowy (na str. 4 szpalty). NEKROLOGI mk. 700 za wiersz milimetrowy (na str. 4 szpalty). Zaręczynowe i zaślubinowe po tekście mk. 65.000. Zamiejscowe o 50 proc. drożej. Zagran. o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administr. nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Z wydawnictwa „Republika" Sp. z ogr. odp. Marjan Nusbaum-Ołtaszewski. Czcionkami „Republiki" — Tłocznia Drukarni Państwowej. Redaktor Naczelny: Marjan Nusbaum-Ołtaszewski.